

CATALÀ **Elemental**

B1 - Marc europeu comú de referència per a les llengües

PRESENTACIÓ

El llibre *Català Elemental* (B1) és una proposta d'aprenentatge per tasques que té en compte les programacions de la Direcció General de Política Lingüística i abasta la totalitat del nivell B1 del *Marc europeu comú de referència per a les llengües*.

S'han inclòs en un mateix volum els tres mòduls de què consta la programació del nivell Elemental: les cinc primeres unitats corresponen al primer grau (E1); les cinc següents, al segon (E2), i les cinc darreres, al tercer (E3). D'aquesta manera, amb un sol volum, som conscients que prioritzem el concepte de nivell i apleguem, a manera de compendi, els continguts, les destreses i les estratègies comunicatives d'aquest nivell, fet que facilita el maneig, la consulta i l'estudi de la llengua en els aprenents.

Seguint les indicacions del *Marc europeu*, aquest llibre de text parteix de la idea que l'aprenent és, sobretot, un **agent social** que va creixent en capacitat de participació i compromís en català a mesura que creix també en domini lingüístic. Així, en aquest nivell B1 l'aprenent que duu a terme les tasques és vist com a company i usuari que té interessos diversos i aprèn a desenvolupar-se en català en situacions estàndards que el fan més hàbil per **relacionar-se socialment**. Posteriorment, al *Català Intermedi* (B2), l'aprenent serà considerat principalment com a col·lega que comparteix iniciatives i que aprèn a aconseguir objectius complexos en català que li faciliten d'**actuar en l'àmbit social**. Finalment, al *Català Suficiència* (C1), l'aprenent serà vist com a persona capaç d'assumir compromisos i que pretén assolir la completa competència en català per **responsabilitzar-se socialment** i participar plenament en la vida ciutadana. Tots ells, doncs, encaminats a promoure l'ús social del català.

Estructura del llibre

Totes les unitats del llibre segueixen un mateix procés que es correspon amb les quatre fases que té generalment tota tasca complexa, sigui o no lingüística:

- plantejament
- preparació
- realització
- revisió

D'acord amb això, les unitats s'organitzen segons els apartats següents i es detallen algunes conside-

racions que considerem oportunes per al bon maneig del manual.

La porta d'entrada a les unitats és una pàgina que té tres elements bàsics: el títol de la unitat, una fotografia evocadora i il·lustrativa del tema de la unitat i unes explicacions breus sobre el treball que s'hi proposa. Traspassat aquest llindar, cada unitat proposa l'itinerari següent:

→ Parlem-ne

Prioritza la comprensió i l'expressió orals, tal com correspon a un nivell B1. Per tant, les propostes que inclou aquest apartat persegueixen que els aprenents, en grups de tres o quatre, dediquin una estona a respondre de manera lliure les preguntes que es proposen, preguntes que en cap cas constitueixen un qüestionari sinó que són motors de conversa. Només caldria accedir a una pregunta nova si la conversa decau. El temps de dedicació a aquesta proposta es deixa a criteri del professorat i d'acord amb les necessitats dels aprenents. És bo destacar que l'ensenyant té l'oportunitat de fer un seguiment de la producció oral dels aprenents; pot prendre nota de les mancances i oferir després eines per superar-les.

→ Informem-nos

Té per objectiu posar-se al dia sobre la tasca encomanada, mitjançant la lectura comprensiva de textos o altres formes d'obtenció d'informació com són les enquestes. És un bon moment per practicar la lectura en veu alta, si es creu convenient. El professorat pot considerar la conveniència d'afegir altres fonts d'informació que consideri de més actualitat o més acostades a la realitat o a les necessitats dels aprenents. Convé que els alumnes prenguin nota de tot allò que pot ser útil per a la tasca; i és molt recomanable preguntar-los directament què n'han tret de la realització de les propostes i convidar-los a valorar les reflexions personals i creatives que en facin.

→ Posem-nos-hi

És el moment de dissenyar la manera d'aconseguir la tasca. Per això, caldrà demanar als aprenents que planifiquin la intervenció del final de la unitat, prevegin què els caldrà preparar amb més detall per fer-ho bé i redactin esquemàticament les decisions preses. I per fer-ho, serà bo ajudar els alumnes a

construir graelles o elaborar esquemes que facilitin la redacció esquemàtica.

Serà convenient, en aquest punt, vetllar que les propostes siguin adequades pel que fa a formalitat, llargada, selecció d'informació, etc., i coherents quant a l'ordre i la rellevància de les idees. A més, és una ocasió ideal per avaluar les propostes tal com estan redactades i així donar a entendre que són un pas molt important del procés de construcció de textos.

Durant la planificació que faran els aprenents, l'ensenyant pot fer un seguiment individualitzat de la producció oral o escrita, tot suggerint maneres més genuïnes d'expressar-se o corregint incorreccions que puguin considerar-se inadmissibles atès el nivell del curs. Els exercicis que s'inclouen en aquest apartat poden ser d'una ajuda eficaç per a la feina que s'encomana a la tasca.

→ Estudiem-ho

Aquí convidem a aprofundir en detalls rellevants. Si convé, s'expliquen els criteris gramaticals o textuais que no quedin clars, i poden obviar-se o ampliar-se els exercicis segons l'èxit o la dificultat de resolució que es detecti entre els aprenents. Podem comentar i explicar els quadres explicatius que hi ha al marge de la pàgina, pensats com a suport teòric del que s'està fent.

Força activitats que tracten d'aspectes determinats de fonètica, morfologia o sintaxi es plantegen per ser resoltes o dites en veu alta perquè considerem que convé saber expressar oralment una forma o estructura determinada abans de tractar-la o de produir-la per escrit.

→ Som-hi

És el moment de dur a terme la tasca i fóra òptim dotar-la d'un caràcter més aviat solemne o formal perquè farà més significatiu tot el treball que s'hagi fet fins ara. Hem de tenir en compte que l'aportació final d'assoliment de la tasca es fa de manera col·laborativa i és per aquest motiu que cal preveure la manera com es distribueixen les intervencions de manera que els aprenents estiguin atents a les intervencions dels companys i no solament a les pròpies. Fóra òptim que les aportacions escrites estiguessin a la vista de tothom i, si fos factible, que s'enregistressin les intervencions orals.

Serà útil prendre nota tant dels èxits comunicatius com dels punts febles de les produccions, per tal de fer-ne conscients els aprenents.

→ Millorem-ho

Convé treure profit del que s'ha fet i aquest apartat convida a fer-ho. Caldrà, per tant, afavorir la

relectura o l'audició de la producció final a fi de copsar-ne els punts forts i els punts febles. En algunes unitats, el manual convida els aprenents a avaluar els treballs dels companys, i pot acabar-se amb la valoració de l'ensenyant, la qual pot corroborar l'avaluació feta o modificar-la raonadament. Si s'han detectat mancances comunes pot ser un moment propici per repassar els criteris fallits o, fins i tot, per fer exercicis de reforç.

En aquest punt convé fer conscients els aprenents del procés que comporta tota construcció textual reeixida, i que la unitat ha convidat a respectar-lo: disseny, planificació, producció (textualització) i revisió.

→ Comentem-ho

Per valorar i millorar, al llarg de la unitat, els alumnes han anat formant-se opinions sobre l'interès intrínsec de la tasca, la densitat d'aprenentatge, la facilitat o dificultat d'elaboració textual, el temps esmerçat per a cada qüestió, la presència o absència d'aspectes a aprendre, la metodologia de treball, etc. És hora d'escoltar-los, de contrastar opinions i de prendre nota de tot allò que es pugui millorar.

Cada unitat es tanca amb dues pàgines amb activitats de reforç oral que té per finalitat **millorar la parla**. Contenen exercicis que tant poden fer els aprenents de manera autònoma i individual com per parelles. Sovint, les activitats reforcen algun aspecte rellevant de contingut que s'enllaça amb la remissió corresponent.

Podem destacar, a més, que la suma d'aquests exercicis constitueix un conjunt compacte de reforç oral per ser treballat en sessions específiques de correcció oral.

Com a colofó a cada unitat, el manual presenta un parell d'**endevinalles** que mostren un ús creatiu de la llengua, que no busca l'efectivitat comunicativa sinó el plaer d'usar la llengua amb llibertat. Pot ser un bon recurs la lectura en veu en alta i la seva memorització.

El manual disposa d'un **índex analític** al final del llibre amb la finalitat de facilitar la cerca i consulta de conceptes gramaticals i textuais.

El manual reproduïx en annex, els **descriptors il·lustratius** del *Marc europeu comú de referència per a les llengües* corresponents als sis nivells de domini de la llengua pel que fa a la competència general, la comprensió lectora, la comprensió oral, l'expressió oral i l'expressió escrita. Hem considerat que la consulta i la lectura d'aquests descriptors poden ser una ajuda i una referència per al progrés i millora dels aprenents en el domini de la llengua.

EL LLIBRE EN DUES IMATGES

Títol

El títol presenta el tema de la unitat i sovint pot ser motiu d'interpretació. És per això que, abans de començar el treball de la unitat, la lectura i comentari del títol poden ser una manera d'iniciar la feina que proposa la unitat.

Fotografia

Com que la fotografia que presideix la pàgina sol ser evocadora, fóra bo de proposar una lectura atenta de la imatge (què hi veieu, on us imagineu que és, quan passa...) i la relació que té amb el títol de la unitat.

Tres etiquetes

Es presenta la tasca que proposa la unitat atenent el propòsit principal, la feina que caldrà fer i el que es podrà fer posteriorment. Es poden llegir les tres etiquetes explicatives de la tasca i engrescar l'alumnat a dur-la a terme amb creativitat.

Text de progressió de color verd

Text breu que tant contextualitza les activitats que es proposen a l'apartat com alerta, versa o pregunta sobre el contingut i la seva realització.

Posem-nos-hi

Nom de l'apartat, que designa la finalitat que es persegueix: començar a fer la feina que ens han encomanat.

Text en blau, previ a l'enunciat

Anuncia l'objectiu operatiu de l'activitat. És bo tenir-lo present perquè permet orientar els aprenents sobre el que estan fent.

Sortim amb uns amics Unitat 1

Posem-nos-hi → Què s'espera als convidats? Quants dies els tindreu amb vosaltres? On aneu? Què us proposeu de fer?

Preparar una sortida
5. Distribuiu-vos en grups i, en una graella com la de l'exemple, dissenyeu una sortida amb uns amics. Justifiqueu les activitats que voleu fer i anoteu que preteneu en proposar-les.

Convocats	Durada	Llocs	Activitats	Objectius
amics antics d'escola (20 anys)	2 dies	1r dia: L'Empordanà Figueras cap de Creus 2n dia: Girona ciutat Illes Medes	rimas d'Empúries Museu Dalí coll jueu viatge submari	fer cultura descansar xerrar

• Jo voldria visitar les Illes Medes.
• Us proposo una visita al Museu Dalí.
• Us atrevirieu a fer immersió?

Repassar verbs
6. Llegiu les frases següents i repetiu la lectura de cada una amb totes les persones gramaticals, tal com es fa en l'exemple:
a) Jo m'hauria perdut, sense la brúixola i el mapa.
b) Ella explica tot això perquè no em perdi quan hi vagi.
c) Si jo em perdés allà de nit, passaria tanta por...!
d) Si jo m'hagués perdut, m'hauria espantat molt.

Per suggerir visites i proposar activitats

- Manifestar gustos i desigs
- A mi m'agradaria...
- A mi m'encantaria...
- A mi m'apassiona...
- Jo voldria...
- Ofereir possibilitats
- Podem...
- Podríem...
- Us proposo...
- Jo suggereixo...
- Proposar
- I si fessim...?
- Us atrevirieu a...?
- I per què no...?

Millorar la parla
Cada cop que ens volem referir a un lloc que ja s'ha dit, usim el pronom hi. Practiqueu-ne l'ús fent l'exercici 2 de la pàgina 23.

• Jo em perdria dins d'un bosc sense camins.
• Tu et perdries dins d'un bosc sense camins.
• Ell es perdria dins d'un bosc sense camins.
• Nosaltres ens perdriem dins d'un bosc sense camins.
• Vosaltres us perdrieu dins d'un bosc sense camins.
• Elles es perdrien dins d'un bosc sense camins.

Marge de teoria i consulta

Informació succinta sobre text, comunicació i gramàtica de la llengua.

Remissió a «Millorar la parla»

Quadre que remet a les pàgines finals de la unitat en què es troben activitats de reforç oral.

Exemple de resolució de l'activitat o model

La «e» significa «exemple». No s'han estalviat els exemples que, a més d'exemple, poden funcionar com a models per a l'execució de les activitats. Sovint il·lustren tant el procediment com l'execució de l'activitat.

Unitat 1

Sortim amb uns amics

Pàg. 9

Portadella

Cal fer patent que l'objectiu de la unitat és convidar per correu uns amics o familiars perquè passin uns dies amb nosaltres i visitin llocs interessants. Una presentació engrescadora despertarà l'interès perquè l'acompliment de la tasca sigui un èxit.

Pàg. 10

- 1 Activitat d'expressió oral en grups. Les preguntes representen motors per estimular la conversa.

Pàg. 11

- 2 a) Tu **t'has perdut**...
Ell/Ella/Vostè **s'ha perdut**...
Nosaltres **ens hem perdut**...
Vosaltres/Vós **us heu perdut**...
Ells/Elles/Vostès **s'han perdut**...
- b) Tu, abans, si **et perdies**, ho **passaves**...
Ell/Ella/Vostè, abans, si **es perdia**, ho **passava**...
Nosaltres, abans, si **ens perdiem**, ho **passàvem**...
Vosaltres/Vós, abans, si **us perdieu**, ho **passàveu**...
Ells/Elles/Vostès, abans, si **es perdien**, ho **passaven**...
- c) ... tu mai no **t'havies perdut**...
... ell/ella/vostè mai no **s'havia perdut**...
... nosaltres mai no **ens havíem perdut**...
... vosaltres/vós mai no **us havíeu perdut**...
... ells/elles/vostès mai no **s'havien perdut**...
- d) Tu **et perdràs** si no **portes**...
Ell/Ella/Vostè **es perdrà** si no **porta**...
Nosaltres **ens perdrem** si no **portem**...
Vosaltres/Vós **us perdreu** si no **porteu**...
Ells/Elles/Vostès **es perdran** si no **porten**...
- e) Tu... **penses** si **t'hauràs perdut**.
Ell/Ella/Vostè... **pensa** si **s'haurà perdut**.
Nosaltres... **pensem** si **ens haurem perdut**.
Vosaltres/Vós... **penseu** si **us haureu perdut**.
Ells/Elles/Vostès... **pensen** si **s'hauran perdut**.

3 Solució orientativa:

- **Salutació:** Hola, com va tot?; Com va tot?; Hola, com anem?; Com anem?...
- **Comiat:** Fins ben aviat; Rebeu molts petons; Petons; Una abraçada...

Pàg. 12

- 4 • **Guimerà:** el paisatge natural i l'activitat popular.
• **Ciutadilla:** el paisatge natural.
• **Vallfogona de Riucorb:** el paisatge natural i l'art.

Pàg. 13

- 5 Activitat en què els aprenents tenen la iniciativa. Caldrà estar atents al desenvolupament de l'activitat a l'aula. Bon moment per aportar maneres diverses de manifestar gustos o oferir possibilitats.
- 6 a) Tu **t'hauries perdut**...
Ell/Ella/Vostè **s'hauria perdut**...
Nosaltres **ens hauríem perdut**...
Vosaltres/Vós **us hauríeu perdut**...
Ells/Elles/Vostès **s'haurien perdut**...
- b) Ella explica tot això perquè no **et perdis** quan **hi vagis**.
Ella explica tot això perquè no **es perdi** quan **hi vagi**.
Ella explica tot això perquè no **ens perdem** quan **hi anem**.
Ella explica tot això perquè no **us perdeu** quan **hi aneu**.
Ella explica tot això perquè no **es perdin** quan **hi vagin**.
- c) Si tu **et perdessis** allà de nit, **passaries**...
Si ell/ella/vostè **es perdés** allà de nit, **passaria**...
Si nosaltres **ens perdéssim** allà de nit, **passaríem**...
Si vosaltres/vós **us perdéssiu** allà de nit, **passaríeu**...
Si ells/elles/vostès **es perdessin** allà de nit, **passarien**...
- d) Si tu **t'haguessis perdut**, **t'hauries espantat** molt.
Si ell/ella/vostè **s'hagués perdut**, **s'hauria espantat** molt.
Si nosaltres **ens haguéssim perdut**, **ens hauríem espantat** molt.
Si vosaltres/vós **us haguéssiu perdut**, **us hauríeu espantat** molt.
Si ells/elles/vostès **s'haguessin perdut**, **s'haurien espantat** molt.

Pàg. 14

- 7 • passar-s'ho bé = gaudir
• reposar = descansar
• divertir-se = esplaïar-se
• distreure's = entretenir-se
• avorrir-se = ensopir-se
- 8 Solució orientativa:
- Passar el matí a la platja de l'Estartit i fer immersió ho trobo molt més emocionant que visitar Figueres i veure el museu Dalí; però la visita al museu pot ser tant o més interessant, si t'ho mires d'una altra manera.
 - Conèixer els fets de la batalla de l'Ebre pot ser molt més alligador que visitar el parc natural del Delta.
 - Ens costarà més diners la visita de la vall de Boí i la pujada a Aigüestortes que la visita al Pont de Suert. No ho trobeu?

Pàg. 15

9 Solució orientativa:

Altura

- El Puigmal és força més alt que el Taga.
- El Taga no és tan alt com el Puigmal.

metres de Lleida, a la carretera que va cap a Osca. Té piscines força extenses distribuïdes arreu del terreny i a tocar de zones de pícnic. S'hi pot arribar amb un autobús que surt del centre de Lleida. Si hi aneu amb cotxe, disposeu d'una àrea extensa d'aparcament molt a la vora de les piscines.

Pàg. 19

18 Horitzontals:

- a baix > a dalt
- endavant > endarrere
- enlloc > (a tot) arreu
- enfora > endins

Verticals:

- amunt > avall
- a mà esquerra > a mà dreta
- sota > sobre, damunt
- lluny > (a) prop

19 Solució orientativa:

Conec un congost espectacular per on passa la Noguera Ribagorçana: el Congost de Monrebei. Per poder travessar per allà la Serra del Montsec han fet un camí excavat a la roca al llarg d'uns dos quilòmetres, des del qual es pot veure, ben avall, l'aigua tranquil·la i clara del riu. S'hi pot arribar en cotxe des del Pont de Montanyana. Haureu de deixar-lo a un quilòmetre del congost. El recorregut us va acostant als massissos de roca pelada, verticals, on s'encaixa el riu. Finalment entrareu al llarg camí-calaix. Si teniu vertigen, agafeu-vos a la barra de ferro de la paret; però, si no, preneu la càmera i no deixeu de desar-hi el gavadal de vistes de què podeu gaudir. Hi ha bancs posats estratègicament per poder seure, prendre algun refresc i comentar la meravellosa perspectiva. Des que deixeu el cotxe fins que hi torneu, haureu passat dues hores i mitja inoblidables.

Pàg. 20

20 Solució orientativa:**Carta A**

Canvi de tractament en la carta, va passant del tractament formal a l'informal indistintament (esteu, passéssiu, veniu, podrien, els agraden, us sembla, ens digueu).

Carta B

La informació de la carta no està ben distribuïda: no hi ha introducció, exposició i conclusió, fusiona tota la informació en un sol paràgraf.

Carta C

La informació de la carta està repetida en el primer i el tercer paràgraf; la informació del tercer paràgraf hauria d'anar al primer.

21 Convé revisar els textos i proposar de fer-hi modificacions que els millorin. Després, fóra bo exposar les cartes a la vista de tothom.

Solució orientativa:

Reus, 23 de juliol de 2012

Benvolguts Pere i Jana,

Com va tot?

Nosaltres estem bé, aquest estiu hem llogat una casa a l'Albera, hem pensat que per a les nenes estarà bé poder

gaudir tant de la platja com de la muntanya. Ens agradaria que hi vinguéssiu uns dies i així veureu com han crescut l'Aina i la Maria; a més, elles tenen moltes ganes de veure-us. L'Aina em deia l'altre dia que fa molt de temps que no passem uns dies junts.

Els dies que estigueu amb nosaltres aprofitarem per anar a Cotlliure, a la platja i a visitar el poble; ens han dit que és molt bonic i que s'hi menja molt bé. També anirem a Figueres, a visitar el Museu Dalí; les nenes hi volen anar amb vosaltres perquè el Pere sempre els explica coses molt interessants, com que és historiador de l'art! I un altre dia, anirem a escoltar un concert de música clàssica a Peralada, al vespre. Aquest any hi ha un cartell molt bo al Festival del Castell de Peralada.

Tenim moltes ganes que vingueu i gaudiu d'uns dies de descans i cultura amb nosaltres; esperem que us ho pugueu arreglar per venir. Ens ho passarem molt bé!

Us enviem el programa del Festival de Peralada perquè ens digueu quin concert us fa més patxoca; i també, el fullot del Museu Dalí perquè el Pere es pugui preparar la visita.

Esperem la vostra resposta. Una forta abraçada,

Neus i Joan

Pàg. 21

22 És un exercici que es pot fer per parelles. Procureu que siguin ells mateixos els qui facin valoracions a partir de criteris assumits. Hi ha descrits diferents aspectes avaluables. Poseu l'èmfasi en aquells que considereu més oportuns, segons les característiques dels aprenents.

- 23**
- a) Si vinguéssiu, aniríem a la Costa Brava per banyar-nos en alguna de les platges que n'hi ha. (hi ha)
 - b) No sabeu la il·lusió que me fa que vingueu! I no sols a mi, sinó a tots els del grup. (em fa)
 - c) Són dos pobles molt semblants que tenen una història comú: es van negar amb la riada de 1962. (comuna)
 - d) La gent de la Franja de Ponent és força atenta i amable. (amable)
 - e) Si ho hagués sabut abans, hagués anat a veure el castell de focs artificials que fan cada any a Sanaüja. (hauria anat)

- 24**
- **poble**: població, vilatge, llogarret...
 - **bonic**: bufó, bell, vistós...
 - **passejar**: voltejar, rondar, caminar...
 - **contemplar**: mirar, observar, admirar...

Pàg. 22

25 Un moment de reflexió que podria fer-se assembleàriament, individualment, per parelles... Convé afavorir la reflexió sobre el que s'ha fet i detectar on són les dificultats de l'alumnat.

26 L'exercici pretén aprofitar la conversa valorativa de l'activitat anterior per aportar verbs de significat semblant que ben bé podrien aparèixer-hi.

- a) Discrepar, estar en contra, oposar-se.
- b) Comprendre, conèixer, saber.
- c) Demostrar, explicar, justificar.
- d) Estar a favor, sostenir, defensar.
- e) Desconfiar, dubtar, preguntar-se.
- f) Anar peix, desconèixer, ignorar.

Pàg. 23

- 1 a) –Saps si **hi ha** algun mercat en aquest barri?
–Em sembla que **n'hi ha** dos.
- b) –Sap si **hi ha** un quiosc prop d'aquí?
–Em sembla que **n'hi ha** un a la primera cantonada.
- c) –**Hi ha** molts bolets en aquest bosc?
–No ho sé, però em sembla que no **n'hi ha** gaires.
- d) –Què **hi ha** en aquesta maleta?
–**Hi ha** la roba que m'he d'emportar.
- e) –Que **hi ha** algú, a l'entrada?
–Sí, **hi ha** una dona que demana per tu.
- f) –**Hi ha** gaire carn a la nevera?
–No **n'hi ha** gens ni mica.
- g) –D'on són els convidats?
–**N'hi ha** que són d'aquí, però també **n'hi ha** de fora.
- 2 Els aprenents no han d'escriure-hi res. És un exercici de mecanització de l'ús del pronom *hi*. Una lectura repetida permet automatitzar l'ús d'aquest pronom adverbial de lloc. Totes les frases substitueixen el símbol pel pronom *hi*.

Pàg. 24

- 3, 4 i 5 Aquests exercicis tracten d'evitar l'ús de les formes *me*, *te*, *se* davant de verb que comença per consonant, defecte característic de molts aprenents. Hi ajuda fer una lectura bastant ràpida, per automatitzar-ne l'ús. Totes les frases substitueixen el símbol pel pronom *em*, *et* i *es*, respectivament.

Endevineu-ho

- a) el grill
- b) el comediant
- c) el cargol
- d) els callistes

Unitat 2

Buscar pis

Pàg. 25

Portadella

Cal fer patent que l'objectiu de la unitat és formular idees pràctiques que serveixin de guia a compradors o llogaters d'un habitatge perquè puguin (1) decidir-se amb bons criteris, (2) treure profit de les visites i (3) formalitzar-ne amb encert l'adquisició. Una presentació engrescadora despertarà l'interès perquè l'acompliment de la tasca sigui un èxit.

Pàg. 26

- 1 Els aprenents han de ser conscients que els caldrà redactar consells o bones pràctiques referides al lloguer o a la compra d'un pis. Les converses en petits grups i l'anotació d'idees que sorgeixin seran de gran profit. Procureu disposar els grups de manera que no s'interfereixin: demaneu que parlin en veu baixa.

Pàg. 27

2 Solució orientativa:

- **Allunyament**: allò que caurà en el dipòsit del fals oblit / hem sentit allunyar-se la joventut.
- **Mort**: Les últimes mirades ens fan sentir una mica la mort.
- **Desconcert**: com si els ulls ens preguntessin on s'ha de llençar tot allò que no tornarem a veure.
- **Por**: com si tinguessin por de no ser el que eren.
- **Aventura**: la manera de fer-ho el converteix en l'aventura més inquietant.
- **Sorpresa**: amb una força i una velocitat sorprenents.
- **Delicadesa**: amb una estranya delicadesa.
- **Alegria**: riuen i fan broma / mengen amb la mateixa alegria impertorbable.
- **Estupefacció**: quan les coses reposen, estupefactes.
- **Mareig**: quan les coses reposen, estupefactes, potser una mica marejades.
- **Agraïment i admiració**: Els contemples, agrait i admirat.
- **Dubte**: No saps si són feliços, però ho semblen.
- **Dissimulació**: perquè riuen i fan broma, com si, efectivament, es tractés d'un joc / No saps si són feliços, però ho semblen / aquests homes dissimulen la duresa del seu treball.

Pàg. 28

- 3 Exercici mecànic per corregir la tendència a usar el verb *donar* en comptes de *fer*, en aquest tipus de frases. Totes les frases substitueixen el símbol per *fa*.

- 4 a) Tu, aquest any, **has venut**...
Ell/Ella/Vostè, aquest any, **ha venut**...
Nosaltres, aquest any, **hem venut**...
Vosaltres/Vós, aquest any, **heu venut**...
Ells/Elles/Vostès, aquest any, **han venut**...
- b) Tu, de jove, **venies** pisos...
Ell/Ella/Vostè, de jove, **venia** pisos...
Nosaltres, de joves, **veníem** pisos...
Vosaltres/Vós, de joves, **veníeu** pisos...
Ells/Elles/Vostès, de joves, **venien** pisos...
- c) Tu [...] ja **havies venut** el garatge.
Ell/Ella/Vostè [...] ja **havia venut** el garatge.
Nosaltres [...] ja **haviem venut** el garatge.
Vosaltres/Vós [...] ja **havíeu venut** el garatge.
Ells/Elles/Vostès [...] ja **havien venut** el garatge.
- d) Tu [...] li **vendràs** el pis a un oncle.
Ell/Ella/Vostè [...] li **vendrà** el pis a un oncle.

Nosaltres [...] li **vendrem** el pis a un oncle.
 Vosaltres/Vós [...] li **vendreu** el pis a un oncle.
 Ells/Elles/Vostès [...] li **vendran** el pis a un oncle.

- e) Tu [...] ja **hauràs venut** aquesta casa.
 Ell/Ella/Vostè [...] ja **haurà venut** aquesta casa.
 Nosaltres [...] ja **haurem venut** aquesta casa.
 Vosaltres/Vós [...] ja **haureu venut** aquesta casa.
 Ells/Elles/Vostès [...] ja **hauran venut** aquesta casa.

- 5 L'API és un professional que intervé, en nom propi o per compte d'altri, en operacions de compravenda, préstec o hipoteca de finques urbanes o rústiques, trapassos de locals comercials, valoracions, etc.

Pàg. 29

- 6 a) replà c) eixida e) politja g) *loft*
 b) envà d) canonada f) dúplex h) celobert

7 Solució orientativa:

- Per a la parella amb oficis autònoms, el *loft*.
- Per a la jove separada, el pis de lloguer.
- Per a la parella amb fills i àvia, un dels pisos d'obra nova.
- Per a l'empresari i la seva família, l'àtic de Sant Genís.

Pàg. 30

- 8 Abans de fer l'exercici podeu suggerir formes que es poden usar per expressar dimensions o per situar en l'espai, dos propòsits rellevants d'aquestes descripcions. Les podeu extreure dels textos presentats.

Pàg. 31

9 Solució orientativa:

- El pis de la Maria és francament gran i això el fa molt diferent del de l'Oriol, que no passa de 50 metres quadrats.
- Tant l'un com l'altre tenen terrassa que dona a l'exterior.
- Tots dos pisos disposen d'estudi, que són bastant semblants quant a la dimensió.
- El pis de l'Oriol no disposa de dormitori per a convidats, com succeeix amb el de la Maria.
- Ni un pis ni l'altre són de planta baixa i no se sap si l'edifici té ascensor.

10 Solució orientativa:

1. urgència	5. ocasió
2. necessitat	6. inutilitat
3. conveniència	7. nosa
4. utilitat	8. obstacle

11 Solució orientativa:

1. imprescindible	7. útil
2. urgent	8. aprofitable
3. necessari	9. innecessari
4. important	10. sobrer
5. aconsellable	11. incòmode
6. convenient	12. carregós

12 Solució orientativa:

1. valuós	5. oportú
2. rellevant	6. inapreciable
3. important	7. menyspreable
4. destacable	8. repugnant

Pàg. 32 i 33

- 13 • **Com necessari/necessària:** arbitrari, espontani, savi, ordinari.

• **Com incòmode/incòmoda:** apte, benigne, culte, tendre.

• **Com sobrer/sobreria:** brut, discret, car, modest.

• **Com valuós/valuable:** rigorós, indecís, sorprès, graciós.

• **Com oportú/oportuna:** humà, bufó, fi, bo.

- 14 És una activitat central de la unitat. Els grups es corresponen als tres moments del procés de compra o lloguer d'un pis: saber què es vol, observar amb atenció els pisos que es visiten i estar atent als requisits necessaris per formalitzar el contracte. Caldria que els aprenents recollissin els apunts de la conversa inicial. L'ensenyant té la missió de seguir el desenvolupament de cada grup i reorientar-lo si és necessari: cal que trobin quatre o cinc aspectes rellevants i que els puguin exposar raonadament. Una posada en comú dels resultats és una bona manera de cloure l'exercici.

Pàg. 34

- 15 a) Tu, si **haguessis aprofitat** l'ocasió, ja **t'hauries venut**...
 Ell/Ella/Vostè, si **hagués aprofitat** l'ocasió, ja **s'hauria venut**...

Nosaltres, si **haguéssim aprofitat** l'ocasió, ja **ens hauríem venut**...

Vosaltres/Vós, si **haguéssiu aprofitat** l'ocasió, ja **us hauríeu venut**...

Ells/Elles/Vostès, si **haguessin aprofitat** l'ocasió, ja **s'haurien venut**...

- b) Ella sempre diu que tu **et venguis**...

Ella sempre diu que ell/ella/vostè **es vengui**...

Ella sempre diu que nosaltres **ens venguem**...

Ella sempre diu que vosaltres/vós **us vengueu**...

Ella sempre diu que ells/elles/vostès **es venguin**...

- c) Tu **compraràs** [...] quan **hagis venut** l'apartament.

Ell/Ella/Vostè **comprarà** [...] quan **hagi venut** l'apartament.

Nosaltres **comprarem** [...] quan **haguem venut** l'apartament.

Vosaltres/Vós **compreu** [...] quan **hagueu venut** l'apartament.

Ells/elles/vostès **compraran** [...] quan **hagin venut** l'apartament.

- d) Si tu **et venguessis** l'apartament, no **podries**...

Si ell/ella/vostè **es vengués** l'apartament, no **podria**...

Si nosaltres **ens venguéssim** l'apartament, no **podríem**...

Si vosaltres/vós **us venguéssiu** l'apartament, no **podríeu**...

Si ells/elles/vostès **es venguessin** l'apartament, no **podrien**...

- e) Si tu **t'haguessis** venut l'apartament, **tindries**...
 Si ell/ella/vostè **s'hagués** venut l'apartament, **tindria**...
 Si nosaltres **ens haguéssim** venut l'apartament, **tindríem**...
 Si vosaltres/vós **us haguéssiu** venut l'apartament, **tindríeu**...
 Si ells/elles/vostès **s'haguessin** venut l'apartament, **tindrien**...

16 Negreta: Solució orientativa.

Transcripció del text oral:

SEBASTIÀ. Hola. Vostè és la senyora Torres?

SRA. TORRES. Sí. Per servir-lo! Vaig telefonar-li ahir a la tarda, se'n recorda?

SEBASTIÀ. I tant! Em dic Sebastià. Oi que em volia fer unes consultes?...

SRA. TORRES. Miri, jo ja no necessito viure en un pis tan gran. M'agradaria trobar alguna cosa més..., no sé, més petita; un pis d'uns cinquanta o seixanta metres quadrats, amb ascensor. Ja sóc una mica gran, sap?, i em convé estalviar, que si no...

SEBASTIÀ. Fa molt bé, senyora Torres. Pregunti, pregunti...

SRA. TORRES. Jo voldria comprar el pis amb el que guanyi de vendre el meu. El meu és gran. Té més de vuitanta metres quadrats, i una galeria. Ara, si no hi he de guanyar res...

SEBASTIÀ. **No s'hi amoïni!** Segur que trobarem alguna cosa interessant. Això sí: li aconsello que no tingui pressa. Val més esperar una mica i mirar-s'ho bé, que no encaterinar-se amb el primer que vegi.

SRA. TORRES. Em caldrà visitar gaires pisos?

SEBASTIÀ. Pensi que sempre és millor veure'n de més que quedar-se curt. Comprar un pis no és cosa que es faci cada dia... Però, **què li sembla si fos un loft o un apartament?** N'hi ha de preciosos i no són gaire cars...

SRA. TORRES. Troba que són pràctics els *lofts*? Tinc un amic que hi viu, però és una mica bohemí.

SEBASTIÀ. És veritat. Un *loft* és per a persones que vulguin un habitatge més aviat informal, amb una distribució diferent de les que veiem en un pis estàndard. Penso que, **a vostè, li convé més un piset o un apartament... Com ho veu?**

SRA. TORRES. Molt bé. Però hi ha una cosa que em preocupa: no voldria trobar una cosa barata i que, després, resulti que ve l'Ajuntament i digui que he de marxar-ne perquè han d'obrir un carrer que passa per la finca. Justament un oncle meu s'hi va trobar! Que aquestes coses passen, eh!

SEBASTIÀ. I tant! Per això és tan important consultar el Pla General Municipal per descartar aquesta possibilitat. Val més que se'l miri abans de decidir-se. Nosaltres l'ajudarem. No passi ànsia.

SRA. TORRES. D'acord. Vostè m'ho posa molt fàcil...!

SEBASTIÀ. **La millor recomanació que podem fer-li és que confii en nosaltres.** La nostra agència ja fa més de trenta anys que és en aquest barri.

SRA. TORRES. Moltes gràcies. Així doncs, espero que em diguin alguna cosa, oi?

SEBASTIÀ. No passi ànsia, senyora Torres. De seguida que tinguem alguna cosa, la hi farem saber.

Pàg. 35

- 17 a) El pis és en un barri per on (pel qual) passa el metro.
 b) Vull tornar a veure els pisos on (en els quals) hi ha calefacció.
 c) No coneixia la zona enjardinada on (en la qual) és la casa.
 d) Aquella és l'antena des d'on (des de la qual) es rep el senyal.
 e) És fantàstic! Un balcó des d'on (des del qual) es veu el mar!
 f) Com ha dit? Una cambra on (a la qual) s'accedeix des de la cuina?
 g) I què, que sigui un carrer per on (pel qual) passa la cavalcada de Reis?
 h) Vull conèixer els canals navegables des d'on (des dels quals) pugui contemplar el país.

- 18 a) Text més imprecís: el B, ja que usa termes indefinits.
 b) Ahir vam visitar **alguns** (determinant) pisos al matí i **uns altres** (pronomen) a la tarda. Ja en portem **molts** (pronomen) de vistos. Demà en veurem **uns quants** (pronomen) al matí i **la resta** (pronomen) a la tarda.

19 Solució orientativa:

- Hem visitat **diversos** pisos de la zona i no ens n'ha agradat cap.
- Hem enviat una invitació a **cadascun** dels nostres amics per a la festa d'inauguració de casa nostra.
- Ara ja has vist el menjador i la terrassa, **la resta** de la casa no és gaire interessant.
- **Qualsevol** hauria vist que aquest pis no era una bona compra.
- El pis que hem comprat és més espaiós que **els altres** que hem vist.
- Et dic **la mateixa** cosa que et vaig dir ahir: aquest barri no m'agrada per viure-hi.
- Ha vingut **algú** demanant pel preu del pis.
- Heu vist **algun** pis que estigui bé?

Pàg. 36

20 a) li ho	f) s'ho
b) s'ho	g) li ho
c) li ho	h) s'ho
d) li ho vaig demanar.	i) s'ho
(Vaig demanar-li-ho.)	j) li ho
e) s'ho	k) s'ho

21 a) te'l	f) se'ls	k) te'ls
b) -te'ls	g) me'ls	l) te'ls
c) se'l	h) me'ls	m) me'l
d) se'ls	i) me'ls	n) me'l
e) me'ls	j) se'l	o) -se'l

Pàg. 37

- 22 Feu notar als aprenents que han de continuar l'enllaç «Per això...» i redactar frases expositives o exhortatives amb fi-

nalitat d'orientar el lector, com la que tenen ja redactada.

Són frases breus que poden ser treballades des del punt de vista de la correcció ortogràfica, lèxica i, sobretot, sintàctica.

Si hi ha ocasió, és bo elaborar uns cartells reals per ser col·locats en un lloc visible fora de la mateixa aula, i donar així més importància al treball realitzat.

Pàg. 38

23 Un moment de reflexió que podria fer-se assembleàriament, individualment, per parelles... Convé afavorir la reflexió sobre el que s'ha fet i detectar on són les dificultats de l'alumnat.

24 És un exercici amb la pretensió que els aprenents sàpiguin seleccionar els consells més rellevants entre els que han redactat o llegit dels companys. Uns consells ben triats són signe d'aprofitament, tant des de la perspectiva de la reflexió temàtica com des de la seva textualització.

Pàg. 39

1 És un exercici oral: no solament cal que sàpiguin quan s'apostrofa l'article; també convé que produeixin les elisions a l'hora de parlar.

a) l'oca	i) l'Oriol/la Isabel
b) la idea	j) l'Eduard/l'esport/l'estudi
c) l'accident	k) la història/l'Equador
d) l'Índia	l) la il·lusió
e) la higiene	m) l'opinió
f) l'última	n) l'ermita
g) la universitat	o) l'ofici/l'oncle
h) la humitat	

2 Un exercici per evitar usar *lo* en comptes de *ho* en referències neutres.

Totes les frases substitueixen el símbol pel pronom *ho*.

Pàg. 40

3 Un exercici per evitar usar *lo* en comptes de *el* en referències masculines.

Totes les frases substitueixen el símbol pel pronom *el*.

Endevineu-ho

- el be
- la foscor
- el cel
- el blat

Unitat 3

La TV que volem

Pàg. 41

Portadella

Cal remarcar que la unitat demana als aprenents que preparin i duguin a terme un debat sobre les programacions que ofereixen

els diferents canals de televisió. Una presentació engrescadora despertarà l'interès perquè l'acompliment de la tasca sigui un èxit.

Pàg. 42

1 Es poden fer variacions de format d'aquest exercici oral. Per exemple, feu grups de tres o quatre persones i adjudiqueu a cada grup tres preguntes (tant se val si es repeteixen). Doneu cinc minuts perquè individualment les responguin per escrit i després les comentin junts (vint minuts). Demaneu que acordin tres idees rellevants i les escriguin a la pissarra. Tots junts, feu la lectura de les aportacions i afegiu-hi algun comentari.

Pàg. 43

2 Una activitat molt oberta, les respostes de la qual poden ser molt diverses. S'ha de procurar que no oblidin la intenció del moment: recollir idees per fer un debat.

Pàg. 44

3

Verbs	Noms	Adjectius
<i>irritar-se</i> <i>enrabiar-se</i>	disgust, irritació, ràbia, contrarietat	disgustat, descontent, enfadat, irritat, enrabiat
<i>alegrar-se</i> , <i>celebrar</i> , <i>exultar</i> , <i>felicitar-se</i>	<i>alegria</i> <i>satisfacció</i>	satisfet, alegre, exultant, feliç
<i>entristir-se</i>	tristesa, pena, consternació	<i>trist</i> <i>entristit</i>
<i>desil·lusionar-se</i> <i>desenganyar-se</i>	desil·lusió, desengany, decepció	desil·lusionat, desenganyat, decebut
<i>sorprendre's</i> <i>estranyar-se</i>	<i>sorpresa</i> <i>estranyesa</i>	sorprès, estupefacte, desconcertat
<i>desesperar-se</i>	desesper, desesperació	<i>desesperat</i> <i>desesperançador</i>
<i>entusiasmar-se</i> <i>apassionar-se</i>	entusiasme, passió, fervor, exaltació	enfervorit, engrescat, apassionat, exaltat
<i>inquietar-se</i> , <i>preocupar-se</i> , <i>anguniejar-se</i>	<i>inquietud</i> <i>preocupació</i>	inquiet, preocupat, angunijat
<i>desanimar-se</i> , <i>abatre's</i>	desànim, desmoralització,	<i>desanimat</i> <i>desmoralitzat</i>
<i>espantar-se</i> <i>alarmar-se</i>	espant, esverament, por, ensurt, temor	espantat, esverat, alarmat, esporuguit

4 a) Tu mai no **has volgut** veure...

Ell/Ella/Vostè mai no **ha volgut** veure...

Nosaltres mai no **hem volgut** veure...

Vosaltres/Vós mai no **heu volgut** veure...

Ells/Elles/Vostès mai no **han volgut** veure...

b) Tu, quan **eres** petit, **volies** veure...

Ell/Ella/Vostè, quan **era** petit, **volia** veure...

Nosaltres, quan **érem** petits, **volíem** veure...

Vosaltres/Vós, quan **éreu** petits, **volíeu** veure...

Ells/Elles/Vostès, quan **eren** petits, **volien** veure...

c) Tu, de petit, **haves volgut** ser...

Ell/Ella/Vostè, de petit, **havia volgut** ser...

Nosaltres, de petits, **haviem volgut** ser...
 Vosaltres/Vós, de petits, **haviu volgut** ser...
 Ells/Elles/Vostès, de petits, **haviu volgut** ser...

- d) No sé si (tu) **voldràs** veure...
 No sé si (ell/ella/vostè) **voldrà** veure...
 No sé si (nosaltres) **voldrem** veure...
 No sé si (vosaltres/vós) veure...
 No sé si (ells/elles/vostès) **voldran** veure...
- e) **Vols** (tu) veure...
Vol (ell/ella/vostè) veure...
Volem (nosaltres) veure...
Voleu (vosaltres/vós) veure...
Volen (ells/elles/vostès) veure...

Pàg. 45

5 Solució orientativa:

- a) La situació dels meus avis i la meua no té absolutament res a veure: ells, si tenien alguna cosa era una ràdio al menjador que engegaven després de sopar per seguir algun programa.
 Ja fa bastants anys, la gent s'asseia al sofà per xerrar o llegir activament; ara, en canvi, s'hi asseu per callar i mirar la televisió passivament.
- b) En moltes llars sí que la televisió modifica les relacions entre els que hi viuen. Quan el televisor ocupa un espai preferent al lloc on es menja (cuina o menjador) es fa l'amo de la situació i absorbeix l'atenció dels comensals. Desapareix l'oportunitat de comentar com ha anat el dia, de valorar experiències viscudes, de plantejar propostes familiars, etc. Les interaccions entre familiars tendeixen aleshores a ser purament d'efectivitat i funcionament: «Aniràs tu a comprar el pa, demà?», «Tens visita mèdica a quarts de vuit, oi?», «Els plats et toquen a tu, amor». Ens convertim en funcionaris domèstics.

Pàg. 46

- 6 Són lectures per reflexionar, que han de ser llegides amb ànim de contrastar idees. Fer que els aprenents escriguin breument allò que pensen és un hàbit que ajuda granment a la competència textual.

Pàg. 47

- 7 Un qüestionari per fer a l'aula o per encarregar que el facin fora, entre coneguts i veïns. Si hi ha més respostes, adquireixen més sentit les expressions quantitatives com ara «la majoria», «gairebé ningú», etc.
- 8 De la conversa entre companys, de la lectura de textos i de l'anàlisi de resultats de l'enquesta, poden haver sorgit ja idees i opinions. Aquest exercici impulsa la formulació de criteris sobre la televisió a partir dels diferents gèneres. Cal que els aprenents escriguin algunes opinions, que seran la base del debat final.

Pàg. 48

- 9 a) Tu, si **haguessis sabut** [...], l'**hauries volgut**...
 Ell/ella/vostè, si **hagués sabut** [...], l'**hauria volgut**...
 Nosaltres, si **haguéssim sabut** [...], l'**hauríem volgut**...
 Vosaltres/Vós, si **haguéssiu sabut** [...], l'**hauríeu volgut**...
 Ells/Elles/Vostès, si **haguessin sabut** [...], l'**haurien volgut**...
- b) Ella no entén que tu no **vulguis** mirar.
 Ella no entén que ell/ella/vostè no **vulgui** mirar...
 Ella no entén que nosaltres no **vulguem** mirar...
 Ella no entén que vosaltres/vós no **vulgueu** mirar...
 Ella no entén que ells/elles/vostès no **vulguin** mirar...
- c) Si tu **volguessis** [...], l'**hauries** de gravar.
 Si ell/ella/vostè **volgués** [...], l'**hauria** de gravar.
 Si nosaltres **volguéssim** [...], l'**hauríem** de gravar.
 Si vosaltres/vós **volguéssiu** [...], l'**hauríeu** de gravar.
 Si ells/elles/vostès **volguessin** [...], l'**haurien** de gravar.
- d) Si tu **haguessis volgut** veure'l, ja l'**hauries vist**.
 Si ell/ella/vostè l'**hagués volgut** veure'l, ja l'**hauria vist**.
 Si nosaltres l'**haguéssim volgut** veure'l, ja l'**hauríem vist**.
 Si vosaltres/vós l'**haguéssiu volgut** veure'l, ja l'**hauríeu vist**.
 Si ells/elles/vostès l'**haguessin volgut** veure'l, ja l'**haurien vist**.

- 10 a) Llamps i trons! f) Justa la fusta!
 b) Ara sí que l'hem feta bona! g) Vés a fer punyetes!
 c) Quines galtes! h) Encara bo!
 d) I un be negre! i) Què diuen ara!
 e) Amunt i crits! j) Mira-te'l, aquest!

11 Solució orientativa:

- Vés a saber!
- Bon profit li faci!
- Campi qui pugui!
- Costi el que costi!
- Demà m'afaitaràs!
- Demà serà un altre dia!
- Déu t'escolti!
- Endevina qui t'ha tocat!
- Ni somiar-ho!
- No hi fa res!
- No serà tant!
- No s'hi val!
- Puja aquí dalt i balla!
- Que no sigui dit!
- Qui sap!
- Ni de bon tros!

Pàg. 49

- 12 a) bandarria f) bocamoll
 b) caragirat g) pixafreda
 c) blea assolellada h) fatxenda
 d) torracollons i) baliga-balaga
 e) milhomes j) tabalat

13 Mots que no es corresponen:

- **No en facis cas!**: mèu! (miol del gat)
- **Quina angúnia!**: brum! (motor en marxa)
- **Som-hi!**: flop! (aparició màgica)
- **Atenció!**: ui! (crit de perill o de dolor)
- **Quin mastegot!**: catacric! (cruiximent d'un objecte)

- **Quin tret!:** blup! (líquid que borbolleja)
- **Quin mal!:** ahà! (conformitat)
- **Quina mossegada!:** xap! (topada en un líquid)
- **Com xerren!:** zim-zam (balanceig)
- **Quin petó!:** xop! (topada en un líquid)
- **Calleu!:** clinc! (soroll metàl·lic agut)
- **Que de pressa!:** piip! (soroll del xiulet)

14 Solució orientativa:

- Has llegit al diari la notícia **del comediant que s'ha mort?**
- Un veí meu ha organitzat **el concurs en què (en el qual)** ha participat l'escola.
- Jo conec **l'àrbitre amb qui (amb el qual)** es van enfiar els jugadors.
- Tinc una foto de **la nau romana on (en la qual)** viatjava el protagonista.
- Anirem a visitar **la badia on (en la qual)** va quedar ancorat el vaixell.
- Conec una senyora **del poble dels Pirineus on (en el qual)** ha tocat la grossa.
- Ja està recuperada **la noia a qui (a la qual)** els metges van fer un trasplantament.
- Coneixes **el nou programa que** ha presentat la televisió?
- Avui entrevisten **un director de cinema poc conegut a qui (al qual)** han donat la Palma d'Or.

Pàg. 50

- 15** El més rellevant és que cada aprenent construeixi una petita exposició de tres minuts en què es mostri un conveniment, una opinió, un dubte. Controleu que ningú no es quedi en situació precària. Després, doneu un caire formal a l'activitat i feu que cada alumne tingui tres minuts d'exposició. Anoteu, si voleu, la idea principal a la pissarra i, al final, doneu oportunitats perquè opinin sobre algun dels punts que hagin sorgit, però tingueu en compte que més important que el debat és la capacitat d'exposar breument una opinió pròpia en veu alta en un entorn mitjanament formal.

- 16** A més de sentir la gravació, es pot llegir o fer-la llegir i extreure'n reflexions de contingut o de forma.

Transcripció del text oral:

A mi m'agrada, això que diuen que la tele és «una finestra oberta al món». Trobo que la tele és això. Potser més i tot que els diaris i la ràdio. A les notícies veig moltes coses com si hi fos, en directe. I això és impressionant. No ho valorem prou perquè ja hi estem acostumats. Llàstima que gairebé sempre ensenyen més les desgràcies que altra cosa. És clar, el que ja va bé no és notícia...

Això, de dia. De dia, jo miro sobretot les notícies. Però de nit, la tele és el meu somnifer. L'engego del llit estant, facin el que facin; al cap de deu minuts ja m'he adormit, i no em desperto fins passades dues o tres hores, que és quan l'apago. De debò que no sé si és bo o dolent, però jo ho considero positiu...

Negatiu, negatiu... els anuncis! Sobretot quan fan una pel·lícula i, en el moment més emocionant, apa!, t'endossen un quart d'hora d'anuncis. És clar que ni me'ls miro... He acabat odiant-los.

Una proposta?: no tants anuncis! No pot ser que la gent sigui capaç d'assimilar tants estímuls, tants noms, tants missatges... ni que li càpiguen a casa tantes andròmines...

17 Solució orientativa:

- Què vols dir amb això? No t'acabo d'entendre...
- Pots tornar-m'ho a explicar? No trec l'entrellat del que vols dir.
- El que acabes de dir no ve a tomb, estàvem parlant d'una altra cosa.
- No entenc res del que estàs dient, no veig què hi té a veure amb el que estem parlant, m'ho pots aclarir?
- M'agradaria que expliquessis millor l'últim punt.

Pàg. 51

- 18** És un exercici que es pot fer per parelles o grups de tres. A cada grup se li assignen dues o tres intervencions. Es tracta de recordar l'exposició feta i d'extreure'n la idea o les idees principals, de manera sintètica, com es fa en l'exemple.

- 19** Seleccionen les preguntes que siguin més ajustades a la manera com heu dut a terme la tasca. Es pretén que cadascú observi la pròpia producció i en tregui rendiment textual i gramatical, juntament amb els companys i companyes. En aquest punt les observacions de l'ensenyant poden ser molt oportunes.

- 20** Cal fer atenció al so de la s quan es faci la lectura en veu alta.

Pàg. 52

- 21** Un moment de reflexió que podria fer-se assembleàriament, individualment, per parelles... Convé afavorir la reflexió sobre el que s'ha fet i detectar on són les dificultats de l'alumnat.

Pàg. 53

- 1** La lectura d'aquestes formes verbals no és debades: són verbs molt usats que tenen un punt d'entonació diferent d'altres (*collia, tenia, partia...*), cosa que afecta tant la dicció com l'accentuació.

- 2** És una pràctica amb la mateixa qüestió de l'exercici anterior.

a) feien	e) dèiem / feia
b) queia	f) feia / queien
c) rèiem / quèieu	g) deies / veia
d) feia / seia	

- 3** En fer la lectura en veu alta, cal estar atent al so neutre de la a i la e quan recau en síl·laba àtona. Es pot fer primerament una lectura vertical (*pasta, marca... / pastar, marcar...*) i, després, per parelles (*pasta, pastar; marca, marcar*). És una

manera de ser conscients dels canvis de vocal tònica-neutra en paraules molt properes.

Pàg. 54

- 4 Un exercici per adonar-se pràcticament de l'ús de *mal*, *mala* i de *dolent*, *dolenta* segons la posició respecte del nom.

a) mala	f) mal	k) mala
b) mal	g) mal	l) mal
c) mala	h) mal	m) mals
d) mals	i) mala	n) mal
e) males	j) mala	o) mal

Endevineu-ho

- la nit
- el xiulet
- la llengua
- el cor

Unitat 4

Reviure el passat amb els avis

Pàg. 55

Portadella

Cal fer patent que l'objectiu de la unitat és preparar unes sortides de caps de setmana a uns avis que celebren les noces d'or. En aquest cas, convé establir des de l'inici quina és la relació de cada aprenent amb els personatges (nét, nebot, veí, amic, etc.).

Pàg. 56 i 57

- 1 Aquí es presenten tres apunts escrits (suposadament) fa cinquanta anys per un matrimoni amb el qual els alumnes tenen alguna relació. L'objectiu de l'exercici és que, a través d'una lectura atenta, els aprenents es facin càrrec de quins són els llocs on els agradava anar, els centres d'interès que tenien i els desigs o expectatives que mostraven. Pot ser un exercici de lectura en veu alta amb presa d'apunts dels companys i companyes, o es pot dur a terme en petits grups que es distribueixen la lectura i acorden la informació que en treuen.

Montsant (Priorat)

- **Llocs visitats:** Ulldemolins, Sant Bartomeu de Fraguerau, la Punta dels Pins Carressers.
- **Centres d'interès:** les herbes remeieres, el vol de les àguiles, històries de monjos i monestirs, el firmament del cel a la nit.
- **Desigs expressats:** la publicació d'itineraris interessants per recórrer el país.

Cap de Creus (Alt Empordà)

- **Llocs visitats:** cap de Creus, Roses, Cadaqués, Portlligat, cala Jugadora, illot d'en Forcat.
- **Centres d'interès:** el vol de cigonyes, cases dels grans artistes.
- **Desigs expressats:** contacte directe i intens amb la natura.

Vall de Boí (Alta Ribagorça)

- **Llocs visitats:** Museu del Parc de la Ciutadella, Erill la Vall.
- **Centres d'interès:** el romànic, les flors de neu.
- **Desigs expressats:** un recull complet de l'art romànic català.

Pàg. 58

- 2 Activitat de parla que permet un seguiment individualitzat de l'expressió oral per part de l'ensenyant. Cal insistir en la finalitat: fer pluja d'idees per dissenyar una sortida per a unes persones determinades pel que fa a l'edat, les aficions, els centres d'interès...

És un bon moment per treballar l'ús dels verbs *anar*, *venir* i *anar-se'n*, ja que és fàcil que els usin en les converses.

Pàg. 59

- 3 a) Tu, aquest any, **has anat**...
Ell/Ella/Vostè, aquest any, **ha anat**...
Nosaltres, aquest any, **hem anat**...
Vosaltres/Vós, aquest any, **heu anat**...
Ells/Elles/Vostès, aquest any, **han anat**...
- b) Tu, a la infància, **anaves**...
Ell/Ella/Vostè, a la infància, **anava**...
Nosaltres, a la infància, **anàvem**...
Vosaltres/Vós, a la infància, **anàveu**...
Ells/Elles/Vostès, a la infància, **anaven**...
- c) ... tu mai no **havia**s anat a esquiar.
... ell/ella/vostè mai no **havia** anat a esquiar.
... nosaltres mai no **haviem** anat a esquiar.
... vosaltres/vós mai no **hàveu** anat a esquiar.
... ells/elles/vostès mai no **havien** anat a esquiar.
- d) No sé si (tu) **aniràs**...
No sé si (ell/ella/vostè) **anirà**...
No sé si (nosaltres) **anirem**...
No sé si (vosaltres/vós) **anireu**...
No sé si (ells/elles/vostès) **aniran**...
- e) ... (tu) **hauràs** anat a comprar els bitllets!
... (ell/ella/vostè) **haurà** anat a comprar els bitllets!
... (nosaltres) **haurem** anat a comprar els bitllets!
... (vosaltres/vós) **haureu** anat a comprar els bitllets!
... (ells/elles/vostès) **hauran** anat a comprar els bitllets!

Pàg. 60

- 4 Els aprenents han de triar una de les sortides fetes pels avis (de l'exercici 1), descobrir quin dels textos es correspon amb la sortida triada, i extreure'n informació rellevant, que pugui ser usada en la proposta de sortida.

Es podrien substituir les lectures per altres fonts d'informació que l'ensenyant o els mateixos aprenents hagin considerat d'interès. La finalitat és la mateixa: fer pluja d'idees per dissenyar una sortida per a gent gran.

Pàg. 61

- 5 És el nucli de la tasca. Convé que treballin en petits grups. Cal remarcar que les propostes han de ser realistes i ade-

quades a persones d'edat prou avançada. És el moment de fer conscients els alumnes de l'adequació i la coherència necessàries en tot text escrit i en tota exposició oral. L'activitat permet també fer un seguiment de l'expressió oral.

- 6 Cal transformar les hores indicades segons la manera com és costum dir-les en la zona on viu l'alumnat.
- 7 Un exercici que permet practicar repetidament la manera de dir els quarts en moltes zones de Catalunya.

Si s'escau, es pot llegir el text explicatiu següent de la manera d'anomenar els quarts:

Les hores i els quarts a Catalunya

Quan viatgem per terres catalanes que configuren la Catalunya vella podem veure aquí i allà cases de pagès o masies disseminades per camps i boscos. Les més antigues hi són de fa prop de mil anys. Els pagesos d'aquestes cases no tenien rellotge i sabien les hores gràcies a les campanades de les esglésies i convents de l'entorn.

Si un pagès, per exemple, era al bosc, i sentia un toc de campana, pensava: «és un quart»; quan en sentia dos sabia que eren dos quarts; quan en sentia tres, comptava que eren tres quarts. Finalment, quatre tocs seguits i uns tocs més greus li deien l'hora sencera.

Per això és costum a Catalunya de dir les hores i els quarts d'acord amb els tocs de les campanes. Ens guiem per l'oïda i no tant per la vista. En altres terres de parla catalana, com el País Valencià o les Illes Balears, la gent anomena les hores i els quarts guiada per la mirada al rellotge: les onze i quart, les onze i mitja, tres quarts de dotze...

Pàg. 62

8 Solució orientativa:

- a) • Anirem a visitar la Fundació Tàpies per anar a la inauguració de l'exposició temporal.
• Hi trucarem abans a fi de saber a quina hora és la inauguració.
• Preguntarem si l'Antoni Tàpies hi assistirà perquè ens agradaria conèixer-lo.
- b) • Trucarem al Racó de Can Faves per fer una reserva pel cap de setmana.
• Hi convidarem els pares perquè sabem que els agrada molt menjar bé.
• Volem anar al Racó de Can Faves a fi de tastar els nous plats de la carta.
• Volem tastar aquests plats per tal d'assegurar-nos que són tan exquisits com diu la premsa.
- c) • El dissabte trucaré al Joan per anar al Pla de la Calma.
• Anirem al Pla de la Calma perquè a la nit s'hi veuen molts estels.
• Hi anirem dissabte per tal de veure Orió.
• Trucarem a l'Associació d'Astronomia a fi de saber si Orió es pot veure en aquesta època de l'any.
- d) • Demà trucaré a la colla per proposar-los d'anar al concert de Manel.
• Trucaré a Telentrada a fi de saber si queden entrades pel concert.

- Quedarem abans per tal de menjar un entrepà abans d'entrar al concert.
- Anirem al concert de Manel per passar-nos-ho molt bé!

- 9 a) És molt possible que tu aquest any **vagis**...
És molt possible que ell/ella/vostè aquest any **vagi**...
És molt possible que nosaltres aquest any **anem**...
És molt possible que vosaltres/vós aquest any **aneu**...
És molt possible que ells/elles/vostès aquest any **vagin**...
- b) Quan **hagis anat** a les illes Medes, **podràs**...
Quan **hagi anat** a les illes Medes, **podrà**...
Quan **haguem anat** a les illes Medes, **podrem**...
Quan **hagueu anat** a les illes Medes, **podreu**...
Quan **hagin anat** a les illes Medes, **podran**...
- c) L'Eulàlia volia que tu **anessis**...
L'Eulàlia volia que ell/ella/vostè **anés**...
L'Eulàlia volia que nosaltres **anéssim**...
L'Eulàlia volia que vosaltres/vós **anéssiu**...
L'Eulàlia volia que ells/elles/vostès **anessin**...
- d) Si tu **haguessis anat** d'excursió, **sabries** més coses...
Si ell/ella/vostè **hagués anat** d'excursió, **sabria** més coses...
Si nosaltres **haguéssim anat** d'excursió, **sabríem** més coses...
Si vosaltres/vós **haguéssiu anat** d'excursió, **sabríeu** més coses...
Si ells/elles/vostès **haguessin anat** d'excursió, **sabrien** més coses...

10 recordar-se

- **tu**: *recorda't d'això*
- **vosaltres**: *recordeu-vos d'això*
- **vostè**: *recordi's d'això*

fer memòria

- **tu**: *fes memòria d'això*
- **vosaltres**: *feu memòria d'això*
- **vostè**: *faci memòria d'això*

no oblidar-se

- **tu**: *no t'oblidis d'això*
- **vosaltres**: *no us oblideu d'això*
- **vostè**: *no s'oblidi d'això*

no descuidar-se

- **tu**: *no et descuidis d'això*
- **vosaltres**: *no us descuideu d'això*
- **vostè**: *no es descuidi d'això*

Pàg. 63

11 no passar pena

- **tu**: *no passis pena*
- **vosaltres**: *no passeu pena*
- **vostè**: *no passi pena*

no preocupar-se d'una cosa

- **tu**: *no te'n preocupis*
- **vosaltres**: *no us en preocupeu*
- **vostè**: *no se'n preocupi*

no amoïnar-se per una cosa

- **tu:** no t'hi amoïnis
- **vosaltres:** no us hi amoïneu
- **vostè:** no s'hi amoïni

no encaparrar-se en una cosa

- **tu:** no t'hi encaparris
- **vosaltres:** no us hi encaparrreu
- **vostè:** no s'hi encaparrà

no capficar-se en una cosa

- **tu:** no t'hi capfiquis
- **vosaltres:** no us hi capfiqueu
- **vostè:** no s'hi capfiqui

12 preparar-se a...

- **tu:** prepara't a fer això
- **vosaltres:** prepareu-vos a fer això
- **vostè:** prepara's a fer això

estar disposat a...

- **tu:** estigues disposat a fer això
- **vosaltres:** estigueu disposats a fer això
- **vostè:** estigui disposat a fer això

estar a punt per...

- **tu:** estigues a punt per fer això
- **vosaltres:** estigueu a punt per fer això
- **vostè:** estigui a punt per fer això

escalfar motors

- **tu:** escalfa motors
- **vosaltres:** escalfeu motors
- **vostè:** escalfi motors

13 Solució orientativa:

Sortirem de Girona **de bon matí** cap a la frontera. Allí, **cap a les nou**, esmorzarem en una àrea de l'autopista i, després, no pararem fins a Montpeller, on arribarem **a mig-dia**. Havent dinat, ens dirigirem a Nimes per visitar, **a mitja tarda**, l'amfiteatre romà i la *Maison Carrée*. Després, **cap al tard**, ens passejarem fins a l'hora de sopar pels Jardins de la Font. **Pels volts de les nou** anirem a l'hotel Grand-maison a sopar i a mudar-nos per assistir al concert que començarà **prop de mitja nit**. No tornarem a l'hotel fins a **la matinada** i no podrem descansar gaire, perquè l'endemà ens haurem de llevar **a primera hora**, per continuar el viatge cap a Marsella.

Pàg. 64

- 14** Es pot fer per parelles. Es podria anticipar l'activitat copiant a la pissarra les expressions de temps aproximat de la pàgina anterior i demanant que diguin algun exemple de cadascuna d'elles. Després s'expliquen la sortida mirant d'utilitzar aquests exponents. Cal procurar que l'alumnat empli les expressions de temps aproximat al llarg de la seva intervenció.

- 15**
- **Com cançó/cançons:** balcó, jardí
 - **Com aigua/aigües:** llengua, paraigua
 - **Com peix/peixos:** mas, pagès

- **Com granja/granges:** barreja, monja
- **Com àliga/àligues:** alga, espiga
- **Com barca/barques:** biblioteca, oca
- **Com cactus/cactus:** globus, llapis, lapsus, atles
- **Com plaça/places:** peça, caça

16 Solució orientativa:

Regla de formació de plurals	Raonament
Quan la paraula en singular acaba amb la terminació <i>-gua</i> , el plural es forma afegint la dièresi a la <i>u</i> i canviant la <i>a</i> per <i>es</i> .	Perquè, si no posem la dièresi, la <i>u</i> no sonaria i perquè la <i>a</i> és una vocal neutra i els plurals de les neutres (siguin <i>a</i> o <i>e</i>) es formen amb <i>es</i> (en el cas de la <i>a</i> , es canvia la <i>a</i> per una <i>e</i>).

17 Solució orientativa:

- no plogui
- faci bon temps
- no geli
- fes sol
- no hi hagués boira
- no fa fred

Pàg. 65

18 Solució orientativa:

- Abans de pujar a l'autocar haurem fet la maleta.
- Després de contemplar els estels anirem a dormir.
- Primer comprarem un cistell i després anirem a caçar bolets.
- Quan hàgim sopat a l'aire lliure anirem al concert.

- 19** El text de mostra pot ser rescoltat abans de les exposicions orals o després. Si es fa abans, se'n podria remarcar el to familiar, les preguntes directes als avis, la manera planera de proposar activitats... Si es fa després, pot servir per remarcar diferències de contingut, d'estil, de llargada, etc.

Transcripció del text oral:**Empordà de l'ànima**

Estimats avis. Algú ens ha dit que un dia d'aquests farà cinquanta anys que us va casar. Volem que ho celebriu si fa no fa com ho va celebrar llavors. Recordeu el trajecte de l'Escala a Cadaqués amb barca motora? Alto! No, no es tracta que torneu a navegar ficats en una closca de nou, no!... Hem pensat que podríeu reviure aquell viatge que tantes vegades ens heu explicat, i per això us hem preparat una sortida a Figueres i Portlligat.

Perquè no hàgiu de llevar-vos d'hora, ens ha semblat una bona idea que agafeu el tren el divendres a mitja tarda. És un semidirecte que surt de l'estació del Passeig de Gràcia a tres quarts de sis; a dos quarts de vuit ja sereu a Figueres. Què us en sembla? A Figueres teniu una habitació reservada al mateix hotel on va estar, l'hotel Duran, molt a prop del Museu Dalí.

L'endemà, dissabte, visita al museu, que obre a dos quarts de deu. Oi que fa cinquanta anys dèieu que Dalí es mereixia un museu a l'Empordà? A més, a la tarda podeu visitar el Museu del Joguet, que és obert fins a les sis.

Diumenge al matí us hem reservat una visita a la Casa-Museu Salvador Dalí, a Portlligat, prop de Cadaqués. La visita inclou el dinar en un lloc que no us volem dir perquè és una sorpresa.

Hem previst la tornada dilluns al matí. El tren surt de Figueres a tres quarts de dotze; arribareu a Barcelona a l'hora de dinar. Què us en sembla? Ah! I de regal, el llibre *Tot Dalí*, de Lluís Llongueras, signat per tots nosaltres.

- 20 Si fos possible, seria bo que, en aquesta activitat, hi haguessin dues persones grans que complissin el rol d'avis. En tot cas, convé donar un caire especial a l'ambient per afavorir uns parlaments amb un cert to emotiu. És important anticipar la graella de valoració de l'exercici seguint perquè els companys i companyes estiguin atents a aspectes rellevants de cada intervenció: la qualitat del parlament, la dicció, l'originalitat i el tracte que fan dels avis.

Pàg. 66

- 21 Es tracta de reprendre el treball fet a l'activitat 20 (pàg. 65). Es pot fer en forma de preguntes al conjunt de l'aula: «Quina creieu que ha estat la intervenció més completa?», «Quina exposició ha estat feta amb més claredat i millor entonació?», «Quina ha estat la més original?», «Quina ha tractat amb més afecte i atenció els avis?».

- 22 És un bon moment per formalitzar, entre els aprenents, valoracions positives («això m'ha sortit prou bé») o milloables («hauria de dominar més els verbs irregulars»). L'ensenyant pot prendre nota tant de les unes com de les altres.

- 23 S'avaluen tres aspectes treballats a la unitat. L'ensenyant pot fer reflexionar sobre altres qüestions que consideri rellevants.

Pàg. 67

- 1 La pràctica d'aquest verb força usual té importància, ja que ajuda l'alumnat a formular també àgilment altres conjunts verbals amb dos pronoms incorporats (*donar-me'n, ajudar-m'hi, acostumar-m'hi, recordar-me'n*, etc.).

a) se n'aniran	i) me n'anés
b) se'n va anar (va anar-se'n)	j) me n'aniria
c) me n'anava (me'n vaig anar)	k) te n'haguessis anat
d) vés-te'n	l) te'n vagis
e) te'n vagis	m) se n'han anat
f) me n'havia anat	n) Vés-te'n
g) Me'n vaig!	o) Anar-se'n
h) se'n va	

Pàg. 68

- 2 Un exercici oral amb possibilitat de reflexió ortogràfica. Convé llegir els mots amb bona velocitat, primer verticalment i després horitzontalment.

En fer la lectura en veu alta, cal parar atenció a la pronúncia de la x i del grup *ix*.

Endevineu-ho

- la planta dels peus
- el llibre
- la carta
- la lletra A

Unitat 5

Un dia per oblidar

Pàg. 69

Portadella

Feu palès entre els alumnes l'objectiu de la unitat: explicar les peripècies d'un d'aquells dies de mala sort en què valdria més no haver-se llevat: un dia ple d'entrebancs, d'incidentes molestos, de problemes... Seria bo que l'ensenyant expliqués alguna d'aquestes peripècies i convidés que ho fessin alguns aprenents. És fàcil justificar el que s'estudiarà: maneres de lamentar-se, de donar instruccions preventives, d'explicar causes i conseqüències d'un fet...

Pàg. 70

- 1 Es poden fer grups de tres o quatre alumnes. També es podria fer l'activitat en gran grup: escriviu a la pissarra verbs i complements que expressin situacions molestes. Per exemple: «No poder dormir per culpa del soroll», «Suportar llargs embussos a la carretera», etc. Després, els aprenents expliquen peripècies de les situacions presentades.

Convé no perdre de vista el procés de la unitat: l'activitat serveix per anticipar la tasca de manera que s'aconsegueixi treure a la llum experiències que puguin ser usades en la tasca final. Cal demanar-los, doncs, que escriguin esquemàticament els fets i situacions que considerin útils per a l'exposició final.

Pàg. 71

- 2 El professorat ha de fer que l'alumne es fixi en les diferents maneres com es pot expressar la necessitat i l'obligació, diferenciant les fórmules que serveixen per expressar obligació: *haver de, veure's obligat a, ser imprescindible, no tenir més remei que, no poder fer altra cosa que*; de les que expressen necessitat: *caldre, ser necessari*.

- 3 a) Tu **has anat** sovint [...] **has caigut**.
Ell/Ella/Vostè **ha anat** sovint [...] **ha caigut**.
Nosaltres **hem anat** sovint [...] **hem caigut**.
Vosaltres/Vós **heu anat** sovint [...] **heu caigut**.
Ells/Elles/Vostès **han anat** sovint [...] **han caigut**.
- b) Tu, quan **anaves** [...], sempre **queies**.
Ell/Ella/Vostè, quan **anava** [...], sempre **queia**.
Nosaltres, quan **anàvem** [...], sempre **quèiem**.
Vosaltres/Vós, quan **anàveu** [...], sempre **quèieu**.
Ells/Elles/Vostès, quan **anaven** [...], sempre **queien**.
- c) Tu de jove **haves anat** a patinar i **haves caigut**...

Ell/Ella/Vostè de jove **havia anat** a patinar i **havia caigut**...

Nosaltres de joves **havíem anat** a patinar i **havíem caigut**...

Vosaltres/Vós de joves **havíeu anat** a patinar i **havíeu caigut**...

Ells/Elles/Vostès de joves **havien anat** a patinar i **havi- en caigut**...

- d) Demà **aniràs** més a poc a poc i així no **cauràs**.
Demà **anirà** més a poc a poc i així no **caurà**.
Demà **anirem** més a poc a poc i així no **caurem**.
Demà **anireu** més a poc a poc i així no **caureu**.
Demà **aniran** més a poc a poc i així no **cauran**.
- e) ... **aniràs** a esmorzar, ja **hauràs caigut** més d'un cop.
... **anirà** a esmorzar, ja **haurà caigut** més d'un cop.
... **anirem** a esmorzar, ja **haurem caigut** més d'un cop.
... **anireu** a esmorzar, ja **haureu caigut** més d'un cop.
... **aniran** a esmorzar, ja **hauran caigut** més d'un cop.

Pàg. 72

- 4 L'ensenyant hauria de procurar que els alumnes es fixin en les diferents maneres de donar consells: perífrasis d'obligació, imperatiu, subjuntiu... Caldrà explicar que, quan es dona una ordre afirmativa, s'utilitza l'imperatiu, i quan l'ordre és una prohibició (és a dir, negativa), s'utilitza el subjuntiu.

Pàg. 73

- 5 Un treball individual, que és també un exercici de pretextualització: el que escriguin els pot servir de guió per a l'exposició oral, però també seria un bon punt de partida per escriure un relat. Recollir els escrits, revisar-los i proposar maneres de millorar-los seria una activitat avaliativa i formativa d'alt rendiment i mostraria com la construcció textual –oral o escrita– necessita sempre un procés de disseny, planificació i textualització.

- 6 Activitat en què els aprenents tenen la iniciativa. Caldrà estar atents al desenvolupament de l'activitat a l'aula.

Pàg. 74

- 7 Lingüísticament, és un exercici per formular repetidament verbs en passat llunyà. Comunicativament, una ocasió més per suggerir reaccions humanes diverses davant de fets inesperats.

És un exercici important pel que fa a l'ús de temps verbals. Convé analitzar l'exemple del quadre lateral i descobrir-ne els usos temporals que sovint apareixen en frases com les que es mostren: passat perifràstic, imperfet d'indicatiu, plusquamperfet d'indicatiu i imperfet de subjuntiu. Es pot fer també a partir de les propostes de solució següents:

- Ahir ens **van robar** les joguines que **teníem** dins del cotxe aparcad. No vam fer cas de l'avertència que ens **havia fet** l'avi dies abans: ens va recomanar que **no deixéssim** mai res dins del cotxe.
- No **vam arribar** a la celebració perquè vam perdre el

tren de llarga distància que ens hi **havia** de dur. Ja ens ho **havia advertit** un company de feina que ens **havia recomanat** que **confirméssim** sempre els horaris.

- No sabeu pas com **em vaig cansar** a l'excursió del Montsant! **Duia** una motxilla de vint quilos... No vaig escoltar la mare que **m'havia alliçonat** dient que no **portés** mai més de deu quilos damunt les espatlles.
- La setmana passada la meva sogra **va caure** de l'autobús, en un revolt. No **anava** ben agafada a la barana, tot i que segurament **havia llegit** l'avís que deia als usuaris que s'hi **agafessin** bé.

- 8 Es demana que els alumnes creïn un nou exercici com l'anterior (incidència i avís previ) i en facin la textualització corresponent. Si no se'n surten, l'ensenyant podria presentar noves situacions:

Incidència: perdre les claus que es duïen a la butxaca.

Avís previ: el pare havia aconsellat de dur-les a la bossa.

Incidència: Topar de cap contra una porta de vidre, a casa.

Avís previ: un amic visitant havia suggerit de posar-hi, adherit, un senyal.

Pàg. 75

- 9 i 10 Exercicis per practicar frases condicionals en passat (aquí, en forma de lamentacions). Es pot posar l'èmfasi en la correspondència plusquamperfet de subjuntiu (*si hagués fet...*) amb condicional compost (*no hauria passat...*).

- Si **no hagués portat** tant de pes a la motxilla, **hauria gaudit** més de la sortida.
 - Si **hagués llegit** amb atenció l'avís de l'autobús, **no hauria caigut** i no m'hauria fet mal a la cama.
 - Si **hagués escoltat** el consell del Miquel, **no m'haurien trencat** els vidres del cotxe per robar-me la bossa.
- 11 Es tracta de construir el relat d'un fet succeït per no haver fet cas o no haver estat atent a alguna bona pràctica i de lamentar-se'n. Un exercici més obert per consolidar l'ús divers dels temps verbals.
- 12 Consolidació dels relats pretextualitzats, amb possibilitat de crear noves situacions a partir dels avisos presentats.

Pàg. 76

- 13 a) Tu, si **haguessis baixat** [...], **hauries caigut**.
Ell/Ella/Vostè, si **hagués baixat** [...], **hauria caigut**.
Nosaltres, si **haguéssim baixat** [...], **hauríem caigut**.
Vosaltres/Vós, si **haguéssiu baixat** [...], **hauríeu caigut**.
Ells/Elles/Vostès, si **haguessin baixat** [...], **haurien caigut**.
- b) Has de mirar que no **caiguís**...
Ha de mirar que no **caigui**...
Hem de mirar que no **caiguem**...
Heu de mirar que no **caigueu**...
Han de mirar que no **caiguin**...
- c) És possible que tu **hagis caigut**...
És possible que ell/ella/vostè **hagi caigut**...

És possible que nosaltres **haguem caigut**...
És possible que vosaltres/vós **hagueu caigut**...
És possible que ells/elles/vostès **hagin caigut**...

- d) Si tu **caiguessis**...
Si ell/ella/vostè **caigués**...
Si nosaltres **caiguéssim**...
Si vosaltres/vós **caiguéssiu**...
Si ells/elles/vostès **caiguessin**...
- e) Si **haguessis caigut** de cara **t'hauries**...
Si **hagués caigut** de cara **s'hauria**...
Si **haguéssim caigut** de cara **ens hauríem**...
Si **haguéssiu caigut** de cara **us hauríeu**...
Si **haguessin caigut** de cara **s'haurien**...

- 14** Exercici que permet treballar quatre elements propis de comentaris sobre fets passats: demanar confirmació, expressar seguretat, manifestar dubte i expressar malestar.

Transcripció del text oral:

LOCUTOR. Avui, a *Un cas com un cabàs*, parlarem d'una experiència que, un dia o altre, tots hem passat. Mai no heu tingut un dia desafortunat? Un dia que ha començat malament i que ha acabat encara pitjor? Un dia d'aquells en què us hauríeu estimat més no haver-vos llevat? Segur que sí. Hola, Rosa, bon dia!

ROSA. Hola.

LOCUTOR. Hola, Joan. Com anem?

JOAN. Bé, molt bé! Avui... molt bé!

LOCUTOR. Ja ho podeu ben dir: un bon dia! Perquè, pel que m'heu explicat fa una estona, no tots els dies han estat tan bons, oi que no? Com és que heu vingut a *Un cas com un cabàs*?

ROSA. Doncs perquè la setmana passada vam tenir un d'aquests dies que comentaves. I vaig dir al Joan: «Per què no ho expliquem en el programa?». I aquí estem.

- 15** Transcripció del text oral:

LOCUTOR. Dèieu que la història va començar a primera hora, oi?

ROSA. Sí. La Tània, la nostra filla de sis anys, es va llevar vermella com un tomàquet. En Joan deia que era per la calor. Però no, no; era febre: 38 de febre! Així no podia pas anar a escola. Au, vés i truca a la Carmina, que és la cangur que tenim per dies així. I té! No hi ha manera de trobar-la. En Joan em diu: «Oi que havia dit que avui tenia exàmens a la universitat?». «N'estàs segur?», li dic jo. «I tant! Ens ho va dir l'últim dia, no te'n recordes?» Vam haver de trucar a ma mare.

Solució:

a) No trobes?	e) Oi?
b) Tu ho creus?	f) N'estàs segur?
c) No et sembla?	g) Eh?
d) Oi que sí?	h) No?

Pàg. 77

- 16** Transcripció del text oral:

LOCUTOR. I la teva mare se'n va fer càrrec, oi?

ROSA. A les onze, en Joan i jo havíem de ser a Mollerussa

per signar la venda de la casa dels seus pares. La meua mare no podia arribar a casa fins al cap d'una hora. Sort de la veïna, la senyora Dora, que és un sol. Ens va dir: «Tranquils. Aneu-vos-en tranquils, que jo ja l'espero, la vostra mare». Nosaltres vam marxar esperitats amb el cotxe. Però la mare va ensopegar pel carrer i es va tòrcer el turmell. Un senyor la va ajudar i la va acompanyar a l'ambulatori, on li van embenar el peu. Anava sense mòbil, i nosaltres no en vam saber res fins que vam arribar a cal notari. La senyora Dora es va quedar amb la Tània fins a la tarda.

LOCUTOR. Sort que vas arribar-hi a temps, perquè els notaris, si no hi ets...

JOAN. No, arribar-hi a temps, sí. El que no vam poder fer va ser signar el contracte! Ens faltava la cèdula d'habitabilitat. Abans no la demanaven, però ara sí. El notari anava repetint: «Em sap greu, però és un document imprescindible. Hauran de tornar un altre dia.» «No, si ja els comprenc, ja; però no hi puc fer res, jo». I els compradors, que venien d'Alacant, vinga dir: «I no hi ha cap més manera d'arreglar-ho?» «I ara qui ens paga el viatge, a nosaltres?» «Quina informalitat!» «Ja t'ho deia, Enric, que no ens en refièssim!»

LOCUTOR. I vas haver de tornar-hi?

JOAN. És clar, un altre dia! Total... que arribem al cotxe i... «Punyeta! Ara com sortim d'aquí?» Un cotxe aparcant en doble fila no ens deixava sortir. Jo sóc tranquil de mena, però allò em va treure de polleguera. Ja no sabia ni què em deia. I a sobre, la que faltava pel duro!: de tornada vam estar aturats a l'autovia més d'una hora perquè, a un camió, se li havia bolcat la càrrega... Ah! I encara bo que vaig arribar a casa sense que se m'acabés la benzina. I pensa que va anar d'un pèl, perquè amb els nervis em vaig oblidar d'omplir el dipòsit.

Solució:

- I tant!
- Segur, de veritat!
- Doncs ara que ho dius...
- No n'estic gaire segur, la veritat.
- Com hi ha món!
- N'estic absolutament segura.
- Sí, sí. Del tot segur.
- Si t'has de refiar de mi...

- 17** Transcripció del text oral:

LOCUTOR. Un dia malastruc, de veritat. Però sembla que, malgrat tot, en vas sortir sans i estalvis...

ROSA. És cert! Un cop a casa, vaig consultar l'horòscop del nostre signe. Som tots dos del signe Capricorn. Deia així: «Aprofiteu aquests dies en què els astres us són tan favorables». «Ja veus!», vaig pensar. I saps què? Que deu tenir raó: tots tenim salut, la nena està bé, la meua mare no es va trencar res... i nosaltres som aquí, sans i estalvis per continuar vivint. Potser sí que ens ho hem de mirar així...

Solució:

a) Mal llamp!	d) Redimonis!
b) Ja veus quina gràcia!	e) Serà possible?
c) I ara què?	f) Punyeta!

Pàg. 78

- 18 a) caiguda greu h) aparcament públic
 b) revolt perillós i) notificació prèvia
 c) germà confús j) accés no permès
 d) dona ingènua k) taca visible
 e) porter automàtic l) producte alcohòlic
 f) errada bancària m) foc encès
 g) assumpte compromès n) música estrident

Pàg. 79

- 19 El professorat s'ha d'assegurar que els aprenents utilitzen correctament les expressions de causa. A partir de l'exemple del llibre i d'algun altre que pot recrear a partir d'algun fet quotidià o d'actualitat, farà especial atenció a l'ús del *perquè*. També pot introduir alguna altra locució com *ara ja que*.

Pàg. 80

- 20 i 21 S'ofereixen dos passos previs a l'exposició definitiva: la redacció esquemàtica del que s'ha de dir i l'assaig amb companys i companyes. Correspon a l'ensenyant valorar la conveniència de fer els exercicis.

- 22 Per donar rellevància a l'activitat, es podrien enregistrar les intervencions. Són textos orals, narratius i expressius alhora, i rics en tonalitats i construccions sintàctiques. La gravació pot ser un document important per reflexionar, en algun moment del curs, sobre entonació, tics, vocalització, fonètica, barbarismes i manlleus, estructures sintàctiques millorables, etc.

Pàg. 81

- 23 Correspon a l'ensenyant valorar altres aspectes que consideri oportuns o necessaris.

- 24 a) No vaig fer cas del consell que **m'havia fet** la veïna el dia abans.
 b) Jo demanava que em **tornessin** els diners, però no ho vaig aconseguir.
 c) Si hagués estat més atent, no **hauria** tingut aquest problema.
 d) Si **hagués fet** tot el que diu la norma, hauria tingut més facilitats per obtenir els permisos.
 e) Si m'hagués guardat tots aquells diners, ara **podria** comprar-me la moto.

- 25 Cal fer atenció al so sonor de la *j* i de la *g* quan es faci la lectura en veu alta.

Pàg. 82

- 26 Cal fer atenció al so sord de la *x* i del grup *ix* quan es faci la lectura en veu alta.

- 27 i 28 Es proposa un comentari molt obert i espontani i una valoració més precisa de qüestions treballades.

Pàg. 83

- 1 Exercici per evitar expressions impròpies com «algo». Totes les frases substitueixen el símbol per l'expressió *alguna cosa*.
 2 Exercici per incorporar el pronom *res*, força genuí i sovint poc usat. Totes les frases substitueixen el símbol per l'expressió *res*.

Pàg. 84

- 3 Exercici oral per consolidar el *casa meva* contraposat a «la meva casa».
 a) casa vostra f) casa seva
 b) casa nostra g) casa seva
 c) casa nostra h) casa seva
 d) casa meva i) casa teva
 e) casa seva j) casa vostra
 4 Exercici oral per consolidar el *per culpa meva* contraposat a «per la meva culpa».
 a) per culpa teva e) per culpa seva
 b) per culpa seva f) per culpa vostra
 c) per culpa nostra g) per culpa meva
 d) per culpa teva h) per culpa seva

Endevineu-ho

- a) el diari
 b) l'abecedari
 c) la xocolata
 d) la nou

Unitat 6

Reunió de veïnat

Pàg. 85

Portadella

Convé remarcar l'objectiu de la unitat: preparar i dur a terme una reunió d'escala per plantejar algunes reformes i resoldre petits conflictes entre veïns. És necessari motivar els aprenents, ja que la tasca comporta que es constitueixin en grups veïnals del mateix immoble (ex. 8) i assumeixin el rol de partícips d'una reunió d'escala.

Pàg. 86 i 87

- 1 No cal que els aprenents responguin amb sinceritat les preguntes que es plantegen. Cadascú pot imaginar-se que no és ell mateix sinó que és un altre i respondre des d'aquesta situació fictícia.

Pàg. 88

- 2 Es pot variar la pràctica oral i distribuir les preguntes a diversos grups, que deixaran constància per escrit de qüestions que considerin rellevants en les relacions de veïnatge. Després, es posen en comú les idees extretes.

Pàg. 89

- 3 Resposta resolta en el llibre de l'alumne.

Pàg. 90

- 4 a) familiar
b) vulgar
c) molt formal
d) familiar
e) molt formal
f) formal
g) vulgar
h) familiar
- 5 Hi ha un text on es veu la fluctuació entre formalitat (molts veïns no es relacionen gaire) i informalitat (l'entorn no és formal) i la necessitat de dir les coses sense agressivitat, però amb convicció.

Transcripció del text oral:

ADMINISTRADOR. El punt següent de l'ordre del dia és... Sí. Hi ha una proposta de canviar l'interfon de l'entrada per un altre amb càmera integrada. És això, oi, senyora Marta?

SRA. MARTA. Sí, és cert. He consultat gent que en té, i penso que és un gran avenç. Resoldria aquella discussió que sovint tenim: si hem d'obrir o no a tothom qui truca. Amb un interfon amb càmera, sabríem perfectament qui vol entrar a l'edifici.

SR. MIQUEL. Però no sigui ingènua, senyora Marta. Si algú vol entrar, li dirà qualsevol cosa per ensarronar-la i... plop! Ja el tindrem dintre.

SRA. MARTA. Es tracta de no obrir si no sabem qui truca. Això ens ha de quedar molt clar. I fins i tot podem evitar que entrin persones quan, després d'haver-hi parlat per l'interfon, ja no caldria que entressin.

SRA. NEUS. Aquesta andròmina deu costar un ull de la cara, no? Han pensat que potser molts de nosaltres no podem fer front a una despesa com aquesta? A quant pujarà la broma, per pis? Ho saben?

ADMINISTRADOR. Segons la senyora Marta, pujaria a uns quatre-cents euros per habitatge. Pensin que caldria fer una instal·lació completament nova i que cada pis hauria de tenir una càmera. Hi ha equips més barats, però sembla més convenient fer un esforç ara per no tenir problemes després...

SR. MIQUEL. Jo ho trobo molt car. Excessiu, vaja! Hi ha moltes escales que han acabat tenint la porta de l'entrada sempre tancada amb clau, de manera que, quan la tanques de cop, ja no es pot obrir sense la clau. Baixen a obrir sempre. No em diran que no és segur, això... I barat!

ADMINISTRADOR. Hi ha algú més que vulgui afegir-hi alguna cosa? Algú té alguna altra informació?

SRA. NEUS. Jo mateixa. La meva informació és molt senzilla i... experimentada! Amb l'interfon actual ja en tenim ben bé prou. Es tracta de no obrir si no n'estem segurs! Costa tant d'entendre, això? Les solucions no les té la tècnica. La solució depèn de com ens comportem nosaltres. Posin, posin un interfon amb càmera i amb el que vulguin, i no estiguin convençuts que no s'ha d'obrir a desconeguts... Llençarem els diners i no en traurem cap profit. Cap.

ADMINISTRADOR. Bé, potser la qüestió no està prou madura... Hi ha diversitat d'opinions. Què els sembla si en parlem a la pròxima reunió?

Solució orientativa:

El tractament més formal és el de l'administrador, perquè parla com a professional i li convé mantenir-se a distància de tots i cadascun dels presents.

La senyora Neus és la que s'expressa de manera més col·loquial. Es nota per les frases curtes i sincopades, les paraules com *broma* (factura), *andròmina* (aparell), les frases fetes: *costarà un ull de la cara*, etc.

El senyor Miquel tracta d'ingènua la senyora Marta. S'ho podria estalviar.

Pàg. 91

- 6 En una convocatòria de reunió, no cal que hi constin els noms dels assistents.

7 Solució orientativa:

Convocatòria 1

Immoble del carrer dels Oms, 31.

Senyors,

Es convoca una reunió dels veïns de l'escala, que es durà a terme el dia 25 d'agost a les 20.30 h en primera convocatòria i a les 21 h en segona convocatòria, al vestíbul de la finca.

Temes a tractar:

- Lectura i aprovació, si escau, del pressupost de l'arranjament de la façana.
- Informació sobre la data i el cost de la instal·lació de gas ciutat a la finca.
- Problemàtica de l'habitatge primer tercera. Propostes d'actuació.
- Torn obert de paraules.

L'administrador

Jordi Saüquer

Oliana, 12 d'agost de 2012

Convocatòria 2

Immoble del carrer Olvan, 24.

Senyors,

Es convoca una reunió dels veïns de l'escala, que es durà a terme el dia 28 de desembre a les 20 h en primera convocatòria i a les 20.30 h en segona convocatòria, al vestíbul de la finca.

Temes a tractar:

- Lectura i aprovació de l'acta anterior.

- Acord d'actuacions referents a la possible denúncia de la sala de jocs de la planta baixa.
- Reposició prescriptiva dels extintors de la finca i proposta de derrama per cobrir-ne el cost de 800 euros.
- Torn obert de paraules.

L'administrador

Jordi Saüquer

Oliana, 12 de desembre de 2012

Pàg. 92

- 8 Un punt bàsic per poder dur a terme la tasca. És un exercici d'oralitat que ha de cloure's emplenant tots els ítems de la fitxa personal. Hi pot haver, per part de l'ensenyant, un seguiment de les realitzacions orals i un control perquè l'activitat obtingui el resultat, la fitxa emplenada.

Pàg. 93

- 9 Cal responsabilitzar els dos aprenents que fan de presidents perquè recullin les fitxes personals i es facin càrrec de la situació del veïnat.

- 10 Es pot fer una introducció al gènere de la nota, tot aprofitant les mostres que hi ha. És important que cada aprenent, a partir de la fitxa personal que ha lliurat, en redacti una i la doni al propi president o presidenta.

Pàg. 94

- 11 L'activitat suposa que cada president ha fet una llista de temes rellevants a tractar i ha redactat una convocatòria. No és la reunió d'escala, sinó una trobada prèvia que ha de servir per assabentar del contingut dels veïns i perquè puguin preparar les intervencions a la reunió definitiva.

- 12 i 13 Correspon a l'ensenyant determinar la necessitat que poden tenir els aprenents d'exercitar-se en la construcció textual de textos breus com els que es presenten.

- **Descriure la situació:** des de «No som gaires...» fins a «... els van canviar».
- **Mostrar possibilitats de tractament:** des de «No crec que...» fins a «... tan fàcilment».
- **Detallar què es proposa:** des de «Si volen...» fins a «... Res més».

Pàg. 95

- 14 a) unificar
b) paladejar
c) quantificar
d) modificar
e) verificar
f) localitzar
g) realitzar
h) classificar
i) trossejar
j) simplificar
k) planificar
- l) oficialitzar
m) legalitzar
n) falsificar
o) penalitzar
p) tafanejar
q) generalitzar
r) fullejar
s) gotejar
t) focalitzar
u) pacificar
v) profunditzar

- 15 Solució orientativa:

- Ens posarem d'acord **en això** de seguida.
- T'ho volia dir en persona i **per això** sóc aquí.
- **Sense això** que em dius, no podia continuar treballant.
- No parlis **d'això**, que ja vam dir que ho havíem d'oblidar.
- Si no et desfàs **d'allò** que va passar, ho arrossegars tota la vida.
- **Amb allò** que em vas donar, no podré fer res.
- No em referia pas **a això** sinó al que vas dir-me ahir a la tarda.

Pàg. 96

16

	Locució concessiva	Dificultat	Superació
a)	i això que	fa una estona estàvem ben barallats!	Hem arribat a un acord.
b)	per més que	plogui	ja no caurà aigua del celobert.
c)	a pesar que	té molta feina	ho farà ella mateixa.
d)	encara que	no sigui gens agradable	denunciarem aquesta conducta.
e)	tot i que	estiguem fora de termini	jo presentaria la sol·licitud.
f)	malgrat que	no hi sigui la persona interessada	Penso tractar d'aquest tema.

- 17 Cal convidar els aprenents a fixar l'atenció en els exemples que es proposen perquè poden ser uns bons models per a la producció de noves oracions.

Pàg. 97

- 18 Solució orientativa:

- **Encara que** els porters rondinin, farem la reunió de veïns a la porteria.
- Ens ho vam passar molt bé en el sopar de veïns i **això que** hi faltava força gent.
- Van comprar-se un cotxe **tot i que** no el necessitaven.
- No anirem a la platja **per més que** hi insisteixis.
- No els retiraran la multa **per molt que** la recorrin.
- El govern aplicarà la llei **a pesar que** hi estiguin en contra els partits de l'oposició.
- El govern aplicarà la llei **a pesar de** la posició contrària dels partits de l'oposició.

- 19 Solució orientativa:

Per manifestar desacord:

- No hi estic d'acord.
- Estic en contra de la proposta.

Per demanar la paraula:

- Vull dir una cosa.
- Puc parlar?

Per donar la paraula:

- És el seu torn.
- Vostè volia dir alguna cosa, oi?

Per demanar brevetat:

- Si us plau, sigueu més concís.
- Té tres minuts per explicar-se.

Per manifestar acord:

- Estic a favor d'aquesta idea.
- Totalment d'acord.

- 20** Una activitat que es fa amb els aprenents dividits, ara fent el rol de veïns, ara com a observadors que emplen la graella d'observació i posteriorment la comenten. Cal organitzar-la bé, en un espai prou ampli perquè es puguin representar bé les actuacions.

Pàg. 98

- 21** L'exercici pretén dotar els alumnes de més expressions prototípiques, a partir de posicionaments anímics diversos.

- 22** La redacció d'uns suggeriments i la posterior lectura poden ser un bon final d'unitat.

Poden donar-se els inicis d'oracions següents de manera que els aprenents els completin:

- Jo proposaria...
- Si fos tu, ...
- Què els sembla si...
- Abans de fer res, caldria/cal que + subjuntiu (present o imperfet)
- Val més que + present subjuntiu
- Valdria més que + imperfet subjuntiu

Pàg. 99 i 100

- 1** L'objectiu és consolidar l'ús de l'article indefinit davant de *altre, altra*, que sovint s'omet.

a) una altra	k) una altra
b) Un altre	l) un altre
c) uns altres/ uns altres	m) uns altres
d) uns altres	n) unes altres
e) un altre/ un altre	o) un altre
f) una altra	p) un altre
g) uns altres	q) un altre
h) unes altres/ un altre	r) uns altres/ uns altres
i) un altre/ un altre/ un altre	s) una altra
j) Una altra	t) unes altres

- 2**
a) S'hi	h) us hi
b) m'hi	i) t'hi
c) ens hi	j) s'hi
d) us hi	k) Ens hi
e) s'hi	l) M'hi
f) Ens hi	m) s'hi
g) s'hi	n) Ens hi

Endevineu-ho

- la taronja
- la pera
- l'ou
- el lit

Unitat 7

Aquesta sí que és bona!

Pàg. 101

Portadella

És una unitat destinada a la narració oral. L'objectiu de la unitat és explicar als companys i companyes, en forma de concurs, anècdotes o aventures passades.

Pàg. 102

- 1** Activitat oral que pot ser seguida per l'ensenyant pel que fa a la correcció fonètica, morfològica, lèxica i sintàctica.

Pàg. 103

- 2** Es pot fer en petits grups i també en gran grup, col·locant la graella a la pissarra i aportant criteris després d'una lectura en veu alta. És una bona ocasió per destacar fragments textualment reeixits i fer veure per què ho són.

Pàg. 104

- 3** Resposta resolta en el llibre de l'alumne.

Pàg. 105

4

Relat	Personatges	Entorn	Acció	Temps
Wander	Wander, els seus pares i un mercader	Índia	comprar una ploma de paó	una estona indeterminada
Xavier	Xavier i un senyor alemany	en un ascensor	la comunicació no té idioma	una estona indeterminada
Anna	Anna amb companyia sense concretar	en un veler	travessia d'Eivissa a Dènia	sense determinar
Jaume	Jaume	Fontana de Trevi i hospital a Roma	llançar moneda a la fontana, cop de pedra al cap i sutura	una estona indeterminada

- 5** Exercici que ajuda a crear breus relats amb tots els components d'una narració, uns textos que poden ser objecte d'avaluació inicial per copsar la capacitat narrativa dels aprenents.

Pàg. 106

- 6**
- Introducció:** En un viatge a París...
 - **Nus:** Com que era una fumadora...
 - **Desenllaç:** Va sonar un aplaudiment...
 - Introducció:** Cap als anys vuitanta...
 - **Nus:** Van tenir ocasió...
 - **Desenllaç:** Van anar al vaixell...

Pàg. 107

7 L'acudit, com el conte, permet de narrar en present, cosa que fa més fàcil lingüísticament el text narratiu. També facilita la reflexió sobre entonació, ritme i pauses, tres elements que ajuden a provocar la hilaritat, si l'acudit s'ho val. Un bon exercici expressiu d'oralitat: qui té èxit explicant un acudit en la llengua que aprèn, ja pot deixar-s'hi anar.

8 Durant l'activitat l'ensenyant pot escoltar les converses, recollir fragments textuais dits pels aprenents i anotar-los a la pissarra per comentar-ne, després, la correcció o la necessitat de millora.

Pàg. 108

9 La freqüència d'aparició dels pronoms *en* i *hi* a les narracions justifica aquests exercicis, pensats per consolidar-ne l'ús oral. Per això els alumnes no han d'escriure els pronoms sinó dir-los i copsar així, de manera natural, el context sintàctic en què cal usar-los.

- a) A la terrassa de l'hotel.
- b) Per la badia.
- c) Per la badia.
- d) A la badia.
- e) A la terrassa de l'hotel.
- f) En aquell indret tan reduït.
- g) A la badia.
- h) A les baranes dels carrerons.
- i) Enmig de l'aigua.
- j) A la xarxa.
- k) A la parada.
- l) A la parada.
- m) A la parada.

Pàg. 109

10 A) –El meu fill gran no va tenir-ne cap, perquè encara vivia ma mare, però els altres dos sí que **en** van necessitar: en Joan **en** va tenir tres o quatre i la Laia **en** va necessitar molts perquè sovint estava malalta.

B) –I tant! Els meus pares **en** van buscar un que tingués molta paciència. Encara el recordo; es deia Josep Maria i **en** tenia molta, perquè jo era una mala peça: de matemàtiques no **en** sabia gens ni mica; de física **en** sabia poquíssima, i de llengua **en** sabia una mica més, però no m'agradava llegir llibres i, com que havia de llegir-ne dos cada trimestre, convencia en Josep Maria perquè me'n fes el resum. No sé pas com **en** va tenir tanta, de paciència, aquell bon professor...

C) D'esplais, al meu barri n'hi havia dos. Jo vaig anar al que tenia més a prop. Era afeccionada a la guitarra i hi havia un monitor que n'ensenyava perquè **en** sabia un munt. De teatre, no **en** feien gairebé mai; recordo que jo **en** volia fer perquè m'agradava i els deia que a l'escola també **en** feiem; els meus pares van proposar de fer-ne per Nadal o per final de curs. Però no els van fer gaire cas...

- 11** a) de professor particular
- b) de paciència
- c) de matemàtiques
- d) de llibres
- e) de guitarra
- f) de teatre

Pàg. 110

- 12** a) li consultarem
- b) els explicava
- c) els donava menjar
- d) els aplicàvem un factor de protecció
- e) els va oferir la col·laboració (va oferir-los la col·laboració)
- f) els concedia premis
- g) no van deixar-los (no els van deixar)
- h) els donava ànims
- i) els donaven l'opinió
- j) li vaig recomanar (vaig recomanar-li)

13 Solució orientativa:

- a) CI: als alumnes
Els ensenyarem una manera de pintar.
- b) CI: a les guies
Els havien proposat un itinerari interessant.
- c) CI: a la recepcionista
Li vaig demanar l'adreça de l'hotel.
- d) CI: a les meves nétes
Els he explicat una història emocionant.
- e) CI: a l'empresari
Li demano explicacions.
- f) CI: a les internes
Els van lliurar unes cartes.
- g) CI: a l'àvia
Li regalaré unes flors.
- h) CI: a un expert
Li vam consultar un dubte.
- i) CI: a unes persones accidentades
Vam oferir-los ajuda.
- j) CI: als menors d'edat
No van permetre'ls l'entrada.
- k) CI: a una amiga
Vaig agrair-li el favor.
- l) CI: a un malalt
Li van recomanar un remei.
- m) CI: als pares
Els escriurem una postal.
- n) CI: a la nena
Li estaven curant la ferida.

Pàg. 111

14

	Oracions	Enllaç temporal	Tipus
a)	2	sempre que	locució temporal
b)	1	fins a l'endemà	complement de temps
c)	1	una vegada	locució adverbial

d)	1	aleshores	adverbi de temps
e)	2	mentre	conjunció temporal
f)	1	mai	adverbi de temps
g)	1	en deu minuts	complement de temps
h)	2	abans que	locució temporal

15 Solució orientativa:

A primera hora del dia vam anar cap a l'aeroport. **Tan bon punt** arribàvem ens vam adonar, **de sobte**, que no portàvem el passaport. **Cada cop que** passa alguna cosa semblant ens tirem les culpes els uns als altres. **Aleshores** vam demanar al taxista que fes mitja volta i ens portés cap a casa. **Mentre** ell s'esperava vam pujar a buscar-los. Eren damunt la taula del menjador. **De seguida** vam tornar a baixar i cap a l'aeroport!

Per sort vam arribar-hi **abans que** retiressin el moll d'embarcament. **Just quan** vam seure, l'avió va començar a rodar per la pista. **Quan** ja érem a l'aire, ens vam somriure amb complicitat i tot seguit ens vam quedar adormits. No ens vam despertar **fins que** una hostessa ens va anunciar l'arribada.

- 16 Dimarts de la setmana passada em vaig llevar pensant en l'Anna Maria, perquè l'endemà necessitava el llibre que li vaig deixar fa temps i que encara no m'havia tornat. I, ves per on, quan era a la Rambla, em va aparèixer ella muntada en bicicleta. Barcelona és bastant gran i ella viu a Badalona; per això vaig considerar que la trobada havia estat una autèntica casualitat. Li vaig demanar que em tornés el llibre i em va dir dit que me'l portaria a la nit. A la tarda vaig anar a la biblioteca per llegir una revista que m'interessava molt i... flop! em vaig trobar amb l'Anna Maria que estava estudiant amb uns companys d'universitat. Ho vam comentar sorpresos d'allò més i vam baixar al carrer a comprar-nos un número de loteria, segurs que això d'encertar la grossa seria per a nosaltres bufar i fer ampolles...

Pàg. 112

- 17 Aquest matí anava d'excursió amb moto amb la meua xicota i, com que m'ha faltat benzina, m'he acostat a una benzinera perquè m'omplin el dipòsit. He demanat 15 euros de benzina i m'he tret de la cartera un bitllet de 50. Com que anava xerrant amb la promesa i sóc molt distret, no m'he adonat que havia tornat a ficar el bitllet a la cartera. L'home de la benzinera, que havia vist el bitllet i que devia estar pensant en alguna altra cosa, m'ha tornat el canvi, convençut que ja s'havia cobrat el bitllet que li havia ensenyat. He marxat amb 35 euros de més i el dipòsit ple de benzina. Però la meua consciència no m'ha deixat tranquil i al cap d'una estona, quan he vist què havia passat, he tornat a la benzinera. Aquell home m'ho ha agraït d'allò més: m'ha dit que si no li quadren els números, ha de treure els diners de la seva butxaca...

- 18 L'audició es pot fer aquí, abans dels relats fets pels alumnes, i pot fer la funció de «diapasó», és a dir, de referència de to, d'estil, de nivell de formalitat...

També es podria fer després dels relats; aleshores pot fer la funció de contrast o d'acarament: un cop escoltada pot sorgir un «això està molt bé» o un «nosaltres ho hem fet força bé», cosa que permet fer valoracions diverses.

Transcripció del text oral:

Era el nostre primer dia de vacances. Ens ho havíem preparat tot per sortir d'hora i arribar, el mateix matí, a Vera de Moncayo; acampar-hi, banyar-nos a la piscina i reposar enmig d'un paisatge tranquil, sota el Moncayo, que és una muntanya de més de dos mil metres d'altitud. Però no va ser així. Primer vam haver de tornar a Tarragona quan ja havíem fet uns quaranta quilòmetres, perquè ens havíem deixat els medicaments d'en Jordi, que és diabètic. Passat Saragossa, a l'autopista, ens vam haver d'aturar durant una hora perquè havia bolcat un camió davant nostre. Pensàvem que encara arribaríem a temps de fer el dinar a la tenda. Però, no. Quan ja arribàvem a Borja, puuuuuf!, se'ns punxa una roda. Vinga, baixa; buida el maleter, treu la roda de recanvi i canvia-la; plega-ho tot i endreça-ho; vés fins a Borja, busca un taller, repara la roda, canvia-la i paga. Dues hores! Ja eren les dues. «Au, vinga; dinarem tard, però ho farem al càmping.» Sí, sí...! Quan ja només faltaven quatre o cinc quilòmetres, ens trobem la carretera ocupada per un immens ramat de bous. Érem en ple congestió, i hi havia ben bé cinc mil caps de bestiar. Apa; mitja hora més de retard! Sí, finalment vam arribar-hi... però ja eren dos quarts de cinc de la tarda. Vam dinar, vam muntar la tenda i ens vam banyar cap a les vuit del vespre. Ja em direu... un dia ben llarg!

- 19 Es presenta l'activitat com un concurs en dos passos, però es podria dur a terme d'altres maneres. Per exemple: es fan les exposicions en petits grups, simultàniament, i després es penjen els relats escrits en un mural per seleccionar el millor. S'escolten unes gravacions fetes prèviament i es valoren les millors, etc.

Pàg. 113

- 20 A) ja havia pertangut/hi aniríem
B) hagués recorregut/estava
C) hi hagués hagut/no s'hauria trobat
D) arribaràs/ hauré escombrat i fregat

Pàg. 114

- 21 Una altra possibilitat: demanar als alumnes que escriguin, en cinc minuts, dos punts forts i dos punts febles del treball fet a la unitat. S'anoten a la pissarra i es comenten.

Pàg. 115

- 1 Exercici de pronúncia de la o tònica i àtona. Cal fer atenció al so àton de la o quan es faci la lectura en veu alta.
- 2 Exercici de pronúncia de la o tònica i àtona. Cal fer atenció al so àton de la o quan es faci la lectura en veu alta.

- 3** L'objectiu és consolidar el *fa* i ometre el *dóna* que sovint s'usa erròniament en expressar sensacions.

Totes les frases substitueixen el símbol per *fa*.

Endevineu-ho

- a) la persiana
- b) la porta
- c) la pilota
- d) el botó

Unitat 8

Què n'opines, de la feina?

Portadella

Cal detallar l'objectiu de la unitat: fer una enquesta sobre el món laboral i exposar-ne els resultats. Es pot anunciar que caldrà, prèviament, buscar informacions actuals sobre la feina, compartir experiències sobre la vida laboral, distingir diferents tipus de preguntes, escollir temes relacionats amb la feina, elaborar preguntes per demanar l'opinió i practicar expressions quantitatives.

- 1, 2 i 3** L'exercici 1 des de la pràctica de la conversa, l'exercici 2 des de la lectura comprensiva i l'exercici 3 des de la recerca de fonts actuals en diaris o llocs web porten finalment a la redacció de preguntes i temàtiques d'interès social útils per desenvolupar la tasca. Es poden fer tots tres exercicis o seleccionar els més idonis segons la disponibilitat de temps i les característiques dels aprenents.

- 4** Lectura comprensiva. Una activitat reflexiva sobre la conveniència de dominar la llengua oral i escrita en els àmbits laborals, que pot orientar-se cap a la motivació per l'estudi de la llengua, com una eina de rendiment tant personal com productiu.

- 5** Resposta resolta en el llibre de l'alumne.

- 6, 7 i 8** Tres exercicis per observar enquestes amb finalitats diverses, per assajar la formulació de preguntes idònies sobre un tema i per obtenir criteris sobre els tipus de pregunta (tancada, semioberta i oberta).

- 9 i 10** Activitats que serveixen per practicar el resum o la síntesi d'una opinió expressada en resposta a una pregunta oberta. Un bon exercici textual, ja que demana alhora concisió, brevetat i fidelitat al missatge.

Transcripció del text oral:

JOAQUIM. Miri, tinc 56 anys i ja estic prejubilat. A l'empresa li convenia reduir plantilla i em va pressionar força... perquè acceptés una indemnització. Aviat cobraré tot l'atur que em correspon. Ja ho veu: ja no sóc necessari! Ara em diuen que em toca gaudir de la vida, vaja: viatjar i passar-m'ho bé. Ni pensar-hi, de tornar a treballar. No perquè no en tingui ganes, no; sinó perquè... a qui agafen a aquesta edat? M'avorreixo bastant, i de vegades em sento com una nosa. Jo hauria treballat fins als 65. O fins als 70! De cara a l'empresa, potser sí que serà rendible. Per a mi, econòmicament, sí. Però humanament, no. Per a les arques de l'Estat, ben segur que no.

ELISABET. Home, i tant que no és rendible! Les persones grans es posen malaltes amb facilitat; moltes, a més, no han agafat mai el tren de la modernització i destorben bastant, més que no ajuden. I, sobretot, els falta motivació. Això fa que moltes empreses es desprenguin dels treballadors que passen dels 55... I fan bé, si volen progressar: la gent jove té més empena i li és més fàcil renovar-se... No em sembla malament que les persones grans es dediquin a coses que els agraden. I si, d'altra banda, són coses que fan profit als altres... A certa edat, es pot rendir d'una altra manera. Jo no ho trobo malament, que els jubilin.

ESTEVE. Que si és rendible? Per a mi és rendible que m'indemnitzin i em deixin en pau. Per a ells, no ho sé; potser sí, però no entenc per què. No és tan fàcil formar un treballador; penso que és més fàcil mantenir-lo quan ja està format. Però ja s'ho faran. Jo somio que un dia em diguin: «Senyor Esteve, li agradaria jubilar-se ara mateix?». M'encanta la muntanya i som un grup d'amics que sortim els caps de setmana. Si en faria, jo, de sortides...! Ah! I la petanca! Al barri som una colla de bojos per la petanca. I que tingui salut! La salut és el més important. Més que els diners...

Resum de les opinions:

Joaquim: per a l'empresa, sí; per a ell, econòmicament sí, però humanament no, ja que la inactivitat el deprimeix.

Elisabet: per a l'empresa és màximament rendible perquè la gent jove té més motivació.

Esteve: és rendible per a ell, i desitjable, i dubta que ho sigui per a l'empresa, atès el cost de la formació.

- 11** És un bon moment per aprofundir en la formulació de preguntes, com es mostra en el quadre explicatiu.

Solució orientativa:

- Cada quan canvien els extintors a l'empresa?
- Quan va entrar a treballar a la darrera empresa?
- Quant de temps consumeix normalment per anar a la feina i per tornar-ne?
- Com va vestida a la feina?
- Quina estona hi ha establerta per esmorzar, a la feina?
- Quines feines fa durant un dia normal?
- Per què l'empresa ha fet una regulació d'ocupació?
- Per a què serveixen aquests utensilis de treball?
- Qui és el responsable del servei?

Pàg. 126

- 12** Cal procurar que els temes escollits siguin variats. L'enquesta ha de ser necessàriament breu (quatre o cinc preguntes a tot estirar). És bo que els aprenents parin esment en les mostres, tant de l'enquesta com del recull de respostes.

Aquí es proposa de passar l'enquesta entre companys i companyes; també pot ser bo que la facin fora de l'aula, amb gent treballadora coneguda.

- 13** Desenvolupament de l'activitat a criteri del professorat i a iniciativa dels aprenents.

Pàg. 127

- 14** És l'activitat central de la unitat. Hi ha tres feines: recollir les respostes, expressar-les en percentatge i treure'n conclusions. S'hi treballa la precisió i la concisió. Es pot acabar l'exercici omplint la graella que es mostra en l'activitat 21; d'aquesta manera, al final de la unitat, el grup podrà dedicar-se més a preparar la manera d'exposar els resultats.

- 15**
- **254:** dos-cents cinquanta-quatre euros
 - **403:** quatre-cents tres dies
 - **930:** nou-cents trenta habitatges
 - **2.044:** dos mil quaranta-quatre quilòmetres
 - **24.000:** vint-i-quatre mil habitants
 - **712:** set-cents dotze volums
 - **1.322:** mil tres-cents vint-i-dos anys
 - **95.216:** noranta-cinc mil dues-centes setze cartes
 - **522:** cinc-centes vint-i-dues persones

- 16**
a) 2 de cada 6 persones	⇒ la tercera part
b) 6 de cada 8 persones	⇒ tres quartes parts
c) 1 de cada 6 persones	⇒ la sisena part
d) 2 de cada 7 persones	⇒ dues persones de cada set
e) 4 de cada 8 persones	⇒ la meitat de les persones
f) 4 de cada 10 persones	⇒ dues cinques parts
g) 1 persona de cada 24	⇒ la vint-i-quatre part
h) 1 persona de cada 35	⇒ una persona de cada trenta-cinc
i) 1 persona de cada 50	⇒ el dos per cent
j) 3 persones de cada 100	⇒ el tres per cent
k) 1 persona de cada 1.000	⇒ l'u per mil/una mil·lèsima
l) 8 persones de cada 1.000	⇒ el 8 per mil/una vuitena mil·lèsima

17 Solució orientativa:

- **Ningú** no en sap res.
- **Tothom** ho sap.
- D'arròs, no en queda **gens**.
- No ho trobaràs **enlloc**.
- **A tot arreu** hi ha coses interessants per veure.
- **Sempre** en tinc al rebost.
- **Mai** no en té prou.
- No tinc **cap** problema.
- De tot el que has dit, no em crec **res**.
- **Totes** vosaltres esteu equivocades.
- **Tot** el que has dit és veritat?

Pàg. 128

- 18**
0 > ningú	49 > bastants
1 > gairebé ningú	64 > la majoria
3 > només algú	92 > la immensa majoria
8 > alguns	100 > tots
23 > pocs	

19 Solució orientativa:

- Presenta un número **divers** de qualitats.
- En reparteixes un a **cadascun** dels membres de l'associació.
- A **la resta** dels nens els dones un entrepà de formatge.
- **Qualsevol** de nosaltres ho pot fer bé.
- D'això, **els altres** no en saben res.
- Aquests brodat, els va fer **la mateixa** màquina.
- Ell o **algú** de nosaltres ho ha de fer.
- Saps si queda **algun** ordinador al despatx?

20

Molta gent	Poca gent
a) Haver-n'hi qui sap quants.	b) Ésser quatre gats.
c) Haver-n'hi un gavadal.	d) Ésser misèria i companyia.
e) Haver-n'hi una pila.	h) Poder-se comptar amb els dits d'una mà.
f) Haver-n'hi un munt.	j) Quedar en quadre.
g) Perdre el compte.	
i) Haver-n'hi un ramat.	

- 21** Es podria donar un to formal a l'activitat. Per exemple: col·locant cada grup davant d'una taula, amb un cartell anunciador de la temàtica tractada. Seria bo reservar un temps per comentar i valorar l'experiència.

Pàg. 129

22

Seguretat	Probabilitat	Possibilitat
• Salta a la vista que...	• Tot fa pensar que...	• No sabríem dir si...
• Són faves comptades!	• Pel que es veu...	• Vés a saber si...
• No hi ha dubte que...	• Sembla, més aviat, que...	• Potser això és degut a...
• És més clar que l'aigua que...	• No crec que ens equivoquem si...	
	• Té traça de ser...	

- 23** Es podria donar un to formal a l'activitat: col·locant, per exemple, cada grup davant d'una taula, amb un cartell

anunciador de la temàtica tractada. Seria bo reservar un temps per comentar i valorar l'experiència.

- 24** Si els comentaris directes posteriors a les intervencions dels aprenents i de l'ensenyant han estat productius pel que fa a la competència discursiva i als aprenentatges fets, potser no caldrà fer l'exercici.

Pàg. 130

- 25** Solució orientativa:

- A) Què t'estimes més, els horaris partits o els continus? Si prefereixes els continus, què escolliries, el torn de matí o el de tarda?
- B) Els sous han de dependre solament de la categoria de la persona treballadora? Es poden valorar també l'antiguitat, el rendiment, la puntualitat, la formació continuada...?
- C) Heu fet, durant el darrer any, algun simulacre d'emergència a l'empresa? Hi ha indicacions clares per seguir en aquests casos?

- 26** Es recomana fer aquest exercici en primer lloc de manera individual i, després, fer una posada en comú amb el grup-classe per tal de millorar o aclarir conceptes. És convenient prendre nota dels comentaris tant individuals com grupals que siguin susceptibles de ser incorporats o bé desestimats com a recursos o estratègies d'aula.

Pàg. 131

- 1, 2 i 3** Exercicis de fonètica i de morfologia verbal a l'entorn de les oclusives de final de mot.

- En l'exercici 1 cal fer atenció al so final de la *c* i de la *g* quan es faci la lectura en veu alta.
- En l'exercici 2 cal fer atenció al so final dels grups *nc* i *ng* quan es faci la lectura en veu alta.
- En l'exercici 3 cal fer atenció al so final de la *c* i del grup *nc* quan es faci la lectura en veu alta.

Pàg. 132

- 4** Pràctica de monosíl·labs amb final difícil per la duplicat de consonants. Pot plantejar-se com un concurs (qui diu les paraules ben dites en un temps mínim), o com un embarbussament...

Cal fer atenció a la pronúncia de les paraules quan es llegeixin en veu alta.

Endevineu-ho

- l'agulla de cosir
- el coixí
- el cementiri
- el rellotge

Unitat 9

El llibre de reclamacions, si us plau!

Pàg. 133

Portadella

Cal presentar l'objectiu de la unitat, que és redactar i exposar oralment reclamacions a partir de situacions en què es considera que s'han vulnerat els drets dels consumidors.

Pàg. 134

- 1** Les converses en petits grups, guiades per preguntes ja establertes, faciliten un seguiment individualitzat de l'expressió oral per part de l'ensenyant, ja que no li cal conduir l'activitat.

Pàg. 135

- 2** Resposta resolta en el llibre de l'alumne.

Pàg. 136

3

Sonen com gel	Sonen com xai
Jaume	queixa
geniva	queixal
dijous	això
gemegui	Xènia
germana	mateix
Gemma	xarop
juny	redueix
injecció	marxar
urgències	peixateria
Jordi	conduexo
jo	pateixo
Joan	m'atreveixo
vegi	angoixi
menja	
glopejar	

Pàg. 137

- 4**
- El so de *gel* es representa amb una *j* (Jaume) o amb una *g* seguida d'una *e* o una *i* (gerani, Girona).
 - El so de *xai* es representa amb una *x* a l'inici de paraula (Xavier) o darrere de consonant (marxa) que no sigui la *t*; també amb el dígraf *ix* al final de paraula i darrere de vocal (mateix), o enmig de la paraula, entre vocals (caixa).

- 5** Solució orientativa:

- So de *gel*: Jesús, girafa, àngel, jurament, joc
- So de *xai*: xocolata, flux, reixa, clenxa, orxata

- 6** Transcripció del text oral:

Veracitat i suficiència de la publicitat i la informació

- 1.** La **promoció** dels béns, els productes i els serveis **destinats** als consumidors ha d'ésser **concebuda** i duta a terme de manera que no pugui **enganyar** o induir a **engany** sobre les **seves** característiques o condicions. La **publicitat** no pot, **siguin quins** siguin els suports utilit-

zats, induir a **error** l'adquirent **potencial** del producte o el servei.

2. Tota la informació **continguda** en els envasos, els **embalatges** i les etiquetes dels productes i la que es **proporcioni** mitjançant la publicitat en els punts de **venda** ha d'ésser veraç i **suficient** en relació amb els **aspectes** següents: naturalesa i **composició**, quantitat, disponibilitats, **qualitat**, preu, **mesura** i pes, **origen** i altres característiques rellevants de l'oferta.

Pàg. 138 i 139

- 7 Es pot demanar una lectura comprensiva de la carta i, posteriorment, una relació de fets que no han estat recollits en el full de reclamacions, per tal de valorar la selecció d'informació rellevant.

Pàg. 140

- 8 i 9 Els criteris per determinar si convé una reclamació oral o escrita poden variar. Convé que els alumnes vegin motius de reclamació i en puguin crear de nous, com es fa en l'exercici 9.

Per exemple:

- Havíeu contractat una empresa perquè fes la instal·lació d'un escenari per a una festa major i no l'ha duta a terme en el termini previst, cosa que ha provocat l'anul·lació de diferents actes.
- Hi ha hagut una llarga apagada general de corrent elèctric a la teva població i s'han malmès tots els productes de gelats que tenies al frigorífic, preparats per vendre'ls.
- Has anat a recollir el teu fill de sis anys a l'escola i no l'hi has trobat; finalment has sabut que se n'havia anat convidat amb un company i la seva mare. No en sabies res.

- 10 No cal que la relació oral dels fets ni el relat escrit siguin gaire extensos. L'exercici ha d'ajudar a aconseguir una narració entenedora i ben construïda.

Pàg. 141

- 11 És l'activitat central de la unitat, que recull la narració dels fets, la determinació de què es reclama i la manera de fer-ho.

- 12 • **Personatges:** jo, el meu xicot i el noi de la botiga.
 • **Entorn:** la compra de productes domèstics i les botigues.
 • **Acció:** algú compra i regala un DVD amb motiu d'un aniversari.
 • **Temps:** alguns dies.
 • **Desenllaç:** oferiment d'un DVD en bon estat.

Pàg. 142

- 13 Les reclamacions són fruit de situacions molestes. És bo fer notar que no cal expressar l'enuig com es faria en un entorn informal ni tractar amb despit o menyspreu els res-

ponsables d'un servei defectuós. En una paraula: es pot ser contundent sense ser ofensiu. Als aprenents els cal conèixer formes que ho aconsegueixin.

Solució orientativa:

- A) Entendran que no resulta gens agradable...
 B) Lamentem l'actuació poc correcta de... o Es van comportar d'una manera totalment recriminable...
 C) No ens van atendre com calia quan... o Hi va haver deficiències clares en el servei...
 D) Penso que no hi ha dret que... o Considero inadmissible...

- 14 a) els n'havia comprat unes
 b) els ho exigiré
 c) els els tornaven
 d) els ho diré
 e) els l'exigia
 f) els ho reclamo
 g) em diuen que els les demani
 h) si els en compres, avisa'm
 i) li ho explicava tot
 j) els ho preguntarem

Pàg. 143

15

Verbs	Noms	Adjectius
<i>decebre</i>	decepció	decebut
<i>sorprendre's</i>	<i>sorpresa</i>	sorprès
<i>molestar</i>	molèstia	<i>molest</i>
<i>instruir</i>	instrucció	instruït
<i>alegrar-se</i>	<i>alegria</i>	alegre
<i>desesperar-se</i>	desesper, desesperació	<i>desesperat</i>
<i>desil·lusionar-se</i>	desil·lusió	desil·lusionat
<i>distreure's</i>	distracció	<i>distret</i>
<i>desanimar-se</i>	desànim	<i>desanimat</i>
<i>alarmar-se</i>	alarma	alarmat
<i>afectar-se</i>	<i>afectació</i>	afectat
<i>afligir-se</i>	aflicció	<i>afligit</i>
<i>agrair</i>	agraïment	agraït
<i>desatendre</i>	<i>desatenció</i>	desatès
<i>satisfer</i>	satisfacció	<i>satisfet</i>
<i>enrabiar-se</i>	ràbia	enrabiad
<i>inquietar-se</i>	<i>inquietud</i>	inquiet
<i>entristir-se</i>	tristesa	<i>entristit</i>

16 Solució orientativa:

De lloc	De manera	De quantitat	De temps
a sota a tot arreu lluny	malament de pressa amb prou feines	de mica en mica gens força poc prou a dojo	d'hora mai encara

Pàg. 144

- 17** a) mai
b) pitjor/solament
c) Sí
d) Primerament/potser
e) Una altra vegada!
f) de debò/ara
g) Si fa no fa
h) De cap manera!
i) sovint
- 18** Es tracta que els aprenents exposin oralment les reclamacions fetes i que valorin les dels companys, fixant-se bé en els punts que es detallen a la graella.

Pàg. 145

- 19** Es podrien penjar prèviament els fulls o les cartes de reclamació al tauler de l'aula perquè tothom les pugui valorar i reservar el temps expositiu per a la narració succinta dels fets i la justificació del que es reclama.

Pàg. 146

- 20** La graella pot servir de guia en aquesta i en altres unitats, ja que es pot aplicar a qualsevol gènere escrit de no ficció.

Pàg. 147

- 21** És una graella d'autoavaluació que pot ser utilitzada en qualsevol altra unitat, i de manera periòdica.

Pàg. 148

- 1** Un exercici de fonètica que complementa els exercicis de la mateixa unitat. Cal fer atenció a la pronúncia de les paraules quan es llegeixin en veu alta.

Endevineu-ho

- a) els forats
b) l'escala
c) la maleta
d) la bicicleta

Unitat 10

Si estimes la terra...

Pàg. 149

Portadella

És una unitat a l'entorn de la consciència ecològica, en què es treballa la comunicació exhortativa. No és difícil animar els aprenents a dur-la a terme amb decisió. Sovint tampoc no és difícil trobar equipaments radiofònics on es poden comunicar de manera real els comportaments respectuosos amb el medi ambient.

Pàg. 150

- 1** Pot fer-se l'activitat en petits grups. També es podrien repartir les preguntes a diferents equips, els quals exposarien les seves reflexions en una posada en comú general, amb recull d'idees a la pissarra.

Pàg. 151

- 2** Definir allò que algú sent pot ser costós. En aquesta activitat es vol oferir una gamma de sentiments per enriquir el llenguatge. S'hi inclou la consulta al diccionari, una estratègia de confirmació que podria ser present en totes les unitats del curs.

Pàg. 152

- 3** Resposta resolta en el llibre de l'alumne.

Pàg. 153

- 4** Cal fer atenció en la pronúncia del so sord de la essa en llegir en veu alta les frases.

Pàg. 154

- 5** Cal fer atenció a la pronúncia del so sonor de la essa en llegir les frases en veu alta.

- 6 i 7** Cal fer atenció a la pronúncia de les paraules quan es llegeixin en veu alta.

Pàg. 155

- 8** Cal fer atenció a la pronúncia de les paraules quan es llegeixin en veu alta.

9

Essa sorda		Essa sonora	
selva	escombraria	nosaltres	posar
superfície	atmosfera	gasolina	causa
persona	combustible	desenvolupat	usar
estalvi	distribuir	paisatge	mesura
respiració	insecte	gasos	països
insegur	gastar	residual	
soroll	plàstic		
salut	escalfor		
disponible	pesticida		
consum			

Norma que es pot deduir de la realització de l'activitat: una essa entre vocals és sonora. Entre vocal i consonant o entre consonant i vocal, la essa és sorda.

Pàg. 156 i 157

- 10** Variació possible de l'exercici: un aprenent llegeix el text en veu alta mentre els companys i companyes, sense tenir-lo al davant, anoten les dades numèriques que hi apareixen. Finalment, el professor o la professora pregunta les dades.

Pàg. 158

- 11 L'activitat podria reduir-se a llegir, de manera expressiva i en veu alta, les propostes.

Pàg. 159

- 12 En aquesta activitat és important adonar-se de les possibles «veus»; és a dir, de les possibles modalitats oracionals. I de com n'és, d'important, la manera de dir les coses. Ajudarà els alumnes a produir un anunci més colpidor.

Transcripció del text oral:

Si estimes la Terra, posa-hi el teu gra de sorra. Racó d'iniciatives per millorar l'entorn. (Música.) Avui... «La galleda estalviadora».

MARIT. (A la muller.) Saps què em sap greu? Doncs, mira! l'aigua que perdem inútilment, cada dia, a la dutxa. Fa ràbia. Abans no t'arriba l'aigua una mica tèbia, ja n'has llençat cinc o sis litres. Cinc o sis litres jo, cinc o sis litres tu, cinc o sis litres la nena...

MULLER. (Al marit.) Jo tinc una solució. I és ben fàcil: posem una galleda a la dutxa. Obrim l'aixeta i, mentre esperem que arribi l'aigua calenta, deixem que la freda vagi a parar a la galleda. Ja està. Podem fer servir aquesta aigua per tirar-la al vàter... o per regar les plantes del balcó... o per fregar el terra...

UN NOI O UNA NOIA. (Amb to directe, emprenedor.) Calculeu, calculeu! Sis litres per tres persones són divuit litres en un dia. Divuit litres per tres-cents seixanta-cinc dies, fan més de sis mil litres d'aigua en un any. I, això, una sola família! Calculeu, calculeu! Sis mil litres l'any per només mil famílies, farien... farien tot un riu!!! (Música.) *Si estimes la Terra, posa-hi el teu gra de sorra!*

- 13 i 14 Es presenta una manera esquemàtica i organitzada de plantejar l'anunci. Som a la fase de pretextualització i cal procurar que els aprenents s'adonin de la importància de la preparació textual mitjançant esquemes, guions, mapes conceptuals, etc. L'esquema obtingut facilitarà la redacció de l'esborrany.

Pàg. 160

- 15 a) proveir
b) prevenir
c) provenir
d) preveure

- 16 Solució orientativa:

- Aquí la temperatura **mitjana**, al juliol, és de 30 graus.
- Mitjançant** la publicitat podem influir en el comportament de la gent.
- Ja tenim **mitja** feina feta.
- Ens vam aixoplugar sota un arbre, **enmig** de la tempesta.
- La ràdio és un **mitjà** de comunicació excel·lent.
- Hem calculat la **mitjana** de les temperatures dels mig-dies al mes de juliol.

- No et posis al **mig**, que molestes!
- Van trobar l'ocell **mig** mort.

Pàg. 161

- 17 Resposta resolta en el llibre de l'alumne.

Pàg. 162

- 18 • **absoldre**: absolt
• **beure**: begut
• **ploure**: plogut
• **prendre**: pres
• **caure**: caigut
• **incloure**: inclòs
• **ofendre**: ofès
• **témer**: temut
• **rebre**: rebut
• **atreure**: atret
• **vendre**: venut
• **distreure**: distret

- 19 **Predicció segura**:

No hi ha dubte que en el futur... > Amb tota seguretat...

Predicció probable:

Amb molta probabilitat... > Probablement...

Predicció possible:

No és estrany... > Pot ser que un dia...

Predicció condicionada:

Si no... > Tret que...

Predicció dubtosa, desconeguda:

Ningú no sap... > Es desconeix...

Predicció desitjada:

Voldríem que... > Que bé que aniria si...

Predicció temuda:

Fa por pensar... > Es tem que...

Pàg. 163

- 20 Solució orientativa:

- Tenim uns veïns que paguen unes factures de campionat **perquè** gasten molta aigua.
- Com que** tanco sempre l'aixeta mentre m'ensabono les mans, **ja** no gasto tanta aigua.
- No ailles les finestres i les portes de la casa i, **per tant**, gastes i pagues més electricitat.
- Ella ja no va cada dia al gimnàs a fer exercici físic **perquè** s'ha venut la moto i es mou amb bicicleta per la ciutat.
- Sempre porto al damunt una bossa plegable i, **consegüentment**, no necessito bosses de plàstic per dur les coses que compro.
- Vosaltres, amb les plaques solars, tindreu menys problemes, **ja que** pagareu poca electricitat i no patireu apagades.
- Com que** no vull gastar gas durant la nit, tanco sempre el calefactor quan me'n vaig a dormir.

- h) No patirem escassetat d'aigua quan hi hagi sequera **atès que** han instal·lat una planta dessalinitzadora a prop de la ciutat.
- i) Ja no utilitzem aerosols per matar mosquits **perquè** fan malbé la capa d'ozó de la Terra.
- j) **Com que** cada vegada es fan servir més plàstics i no hi caben en un sol contenidor, n'han afegit un al meu carrer.

Pàg. 164

- 21 • *Doncs* no és cap conjunció causal. Aquí correspondria *perquè* o *ja que*.
- *Mitja* no és cap terme estadístic. Ha de ser *mitjana*.

- 22 Es pot considerar si cal fer una revisió final del text i un assaig previ a la lectura definitiva de l'anunci.

- 23 Solució orientativa:

Frases per informar:

- D'aquí a uns moments donem entrada al programa «Si estimes la Terra...»
- Avui tenim a l'estudi una persona singular...

Frases per exhortar:

- Escolteu amb atenció què diu el missatge!
- Veniu a l'emissora i expliqueu-nos què feu per l'ecologia.

Frases per preguntar:

- Us heu trobat mai que teníeu molta set i no hi havia aigua enlloc?
- Com us ho feu per estalviar energia elèctrica?

Frases per exclamar-se:

- Ha estat magnífic aquest anunci!
- Encara bo que hi hagi gent estalviadora!

- 24 Abans de dur a terme l'exercici, aniria bé llegir el quadre del marge «Per donar entonació a les frases» i fer pràctiques de lectura en veu alta amb els exemples que s'hi presenten.

- 25 Fóra bo que els anuncis s'haguessin gravat prèviament. Les gravacions són documents importants per al seguiment de l'expressió oral. Si no és així, convé donar un caire de realisme, que es pot aconseguir simulant una taula de gravació amb micròfons. En aquest cas, caldrà que l'ensenyant estigui atent als aspectes de forma i de contingut de cada anunci.

Pàg. 165

- 26 i 27 És important remarcar molt més els èxits assolits, que no pas les possibles deficiències.

Pàg. 166

- 1 Valdria la pena anar repetint aquest exercici, ja que tot sovint aquests verbs es pronuncien amb una entonació errònia.

Endevineu-ho

- l'espelma
- l'any
- el barret
- la campana

Unitat 11

Els adults també ens formem

Pàg. 167

Portadella

És una unitat que promou l'ús de textos expositius i argumentatius. L'objectiu és tractar d'un tema d'actualitat en una reunió mensual de formació d'adults i dissenyar un mural per difondre'n el contingut entre els alumnes d'un centre de Secundària. Es podria motivar els alumnes demanant-los si creuen que es fa actualment prou formació continuada entre els adults.

Pàg. 168

- 1 Es promou una reflexió directa sobre la formació continuada: els alumnes es formen en català. L'activitat té doble finalitat: proposar un tema de formació i fer una avaluació diagnòstica sobre l'aprenentatge de català, en un inici de grau (Elemental 3).

- 2 L'activitat podria fer-se amb el gran grup: amb la graella a la pissarra, van sorgint temes d'actualitat que es desgranen definint-ne l'interès, indicant-ne els destinataris interessats i sintetitzant-ne el missatge principal.

Pàg. 169

- 3 Cal llegir les paraules en veu alta parant atenció a la pronúncia de la e.

4

e oberta		e tancada	
bolets	cursets	medicaments	entre
podem	fred	fer	suficients
pesca	verds	carrers	visquessin
consells	seure	febles	tractament
plaer	fermesa	primers	terme
dieta	ceguesa	ambient	accidents

- 5
café	clixé	francès
promès	préstec	imprès
entès	vintè	cèntims
préssec	portaré	pèsol
pagès	vindré	

Pàg. 170

- 6 Transcripció del text oral:

Els «urbanites», cada cop més sedentaris

Trobo que hi ha gent a la ciutat que no mou gaire l'esquelet, gent que és clarament sedentària.

Us dic què feia el meu avi? Es llevava ben d'hora perquè treballava en una ferreteria en un barri bastant lluny de casa. Necessitava vint minuts per arribar a la parada del tramvia que el portava prop de la feina i, fet el trajecte amb tramvia, encara li quedava un quart de caminar! A la feina havia d'estar-se hores i hores dret... Dinava al banc de la plaça: duia una carmanyola amb el menjar i bevia l'aigua de la font. I sant tornem-hi! Arribava a casa a quarts de nou del vespre. Cansat, sí; però fort, robust.

Sabeu què faig, jo? Surto de casa a quarts de vuit i agafo el cotxe al garatge, on arribo amb ascensor. Treballo a quaranta quilòmetres de casa. L'empresa té garatge propi i agafo l'ascensor per arribar a la tercera planta, on tinc el despatx. Treballo assegut, davant d'un ordinador. L'empresa és gran i té menjador a la setena planta. Hi pujo amb l'ascensor. Torno a casa cap a les set del vespre.

Alguna tarda surto a comprar, però més aviat acostumo a escarxofar-me al sofà fins a l'hora de sopar. I no estic gaire fort i em canso de seguida...

Són dos extrems, però fan pensar. Conec tanta gent –més homes que dones, tot s'ha de dir– que està com jo! Trobo que s'ha de tenir molta voluntat per arribar de treballar i ficar-te a suar la samarreta en un gimnàs o recórrer el parc del barri a pas atlètic...

Què cal canviar perquè la gent de la ciutat no sigui tan sedentària? Jo no ho sé. Us passa el mateix, a vosaltres? Teniu alguna solució?

Solució orientativa:

- Es tracta d'una qüestió molt actual: el sedentarisme creixent entre la gent de ciutat.
- El tema es presenta amb una contraposició: la vida d'un treballador de fa cinquanta anys i la d'ara.
- De tres parts. Primera: el meu avi es movia molt i estava fort. Segona: jo no em moc gens i no estic fort. Tercera: em pregunto com s'hauria de fer perquè la gent de ciutat fes més exercici.
- Per captar l'atenció s'han usat unes petites històries contraposades, que parlen per elles mateixes.
- Sí, es promou el diàleg posterior, ja que la intervenció apel·la als oients.

- 7 Cal llegir les paraules en veu alta parant atenció a la pronúncia de la o.

8

o oberta		o tancada	
mou	nou	ascensor	tot
carmanyola	fort	dotze	cotxe
d'hora	homes	dos	treballadors
font	jo	menjador	pitjor
propi	coses		
prop	hores		

Pàg. 171 i 172

- 9 bròquil còpia Escòcia campió
carbassó colònia mòbil arròs
còmic dòlar funció famós
racó Colòmbia petó

- 10 i 11 L'objectiu, en aquest punt, és la redacció d'un guió o esquema sobre el tema que s'escull. L'exercici 10 pot donar idees per al disseny de les tres parts característiques d'una exposició oral. A l'exercici 11 s'ajuda a la redacció del guió mitjançant preguntes. L'ensenyant valorarà la conveniència d'insistir en aquestes estratègies de construcció textual.

12 Solució orientativa:

- Éssers vius. No juguines.
- Cirurgia estètica? Quan sigui molt necessària!
- Què no s'ha de fer abans que arribi el metge?
- Moure l'esquelet és donar corda a la vida.

- 13 És un moment de síntesi. Cal que seleccionin els textos amb el mínim de paraules i el màxim de contingut. Convé que raonin la selecció de la imatge.

Pàg. 173

- 14 a) a fi que = final
b) i així = consecutiu
c) ja que = causal
d) com que = causal
e) i per tant = consecutiu
f) fins al punt que = consecutiu
g) perquè = final

15 Solució orientativa:

- Et trametré l'informe **a fi que** em donis el vistiplau.
- Trobem-nos a l'andana **i així** ens estalviem les aglomeracions al vestíbul de l'estació.
- L'Andreu es troba ben malament **ja que** per dinar ha menjat massa.
- Com que** no podia dormir, va sortir a passejar de matinada.
- No he estudiat gens **i per tant** no em presentaré a l'examen.
- Dec algunes multes de trànsit **fins al punt que** m'han embargat el compte bancari.
- No va venir a felicitar-te **perquè** tenia un sopar d'empresa.

16 Solució orientativa:

- Per començar**, vull plantejar una qüestió...
- Com he dit**, hi ha perill de solucionar les coses amb immediatesa...
- En resum**, una manca de consciència que fàcilment s'estendrà, **per posar alguns exemples**, a temes com l'ús de l'aigua...
- Així doncs, **per acabar**, jo crec que tots...

Pàg. 174

- 17 a) Les frases c i d fan referència al passat. Ho indica el temps plusquamperfet de l'oració condicional.
b) La frase a. S'usa el present. La condició «tenir temps» és una possibilitat real.

- c) La frase *b*. La condició «tenir temps» és una hipòtesi, una suposició, no una realitat.
- d) A la frase *d*. Es parla d'una situació passada (haver tingut temps) i d'una situació present (poder començar una carrera).

- 18** a) llencés
b) hagués tingut
c) s'interessessin
d) acceptaria
e) accepta
f) es trobaran
g) es trobarien
h) haguessin fet
i) fessin
j) haguessin tingut

Pàg. 175

19 Ser una persona amb seny:

- tenir el cap ben posat!
- fer servir el cap

Ser una persona sense seny:

- ser un cap de trons
- tenir el cap als peus
- no fer servir el cap

Ser una persona sincera:

- parlar clar i català
- dir al pa pa i al vi vi
- parlar sense embuts
- no anar amb mitges tintes
- dir les coses pel seu nom
- parlar en plata

Ser una persona poc clara:

- anar amb embuts
- amagar l'ou
- parlar amb reserves
- fer dues cares
- parlar amb mitges tintes

- 20** És bo donar un caire seriós a l'activitat, que ajudarà a mantenir el grau de formalitat que requereix una presentació temàtica. L'ensenyant podria estar atent –a més dels errors lingüístics rellevants– a les «baixades» de formalitat, i suggerir fórmules més adequades al context.

- 21** A més dels aspectes textuais, l'ensenyant té aquí una ocasió per fer reflexionar sobre aspectes lingüístics que hagi considerat deficientes, d'acord amb el nivell del curs.

Pàg. 176

- 22** Cal llegir les paraules en veu alta parant atenció a la pronúncia de les vocals.

- 23** a) veiéssim/ens quedaríem
b) s'adona/és
c) ressuscitessin/reconeixerien
d) faria/donés
e) haguessin insistit/mengessin/tindrien/tenen

Pàg. 177

- 24** • A l'oració *a*, *doncs* no és un enllaç causal, sinó consecutiu. En lloc de *doncs* es podria utilitzar *ja que*, *com que*, *perquè*.
- A l'oració *d*, *per fi de* no és un enllaç correcte. Per expressar una finalitat hauria de ser *a fi de*.

- 25** Una qüestió força rellevant és la que sorgeix de l'ítem que diu «Considerem que haver practicat les intervencions orals us servirà en les vostres relacions socials, professionals o personals?». El final de la unitat pot ser una reflexió sobre l'aplicabilitat als entorns personals, i sobretot als socials i professionals, de tot el que es fa a l'aula.

Pàg. 178

- 1** a) van posar-se (es van posar)
b) vam tractar-lo (el vam tractar)
c) podeu dir-me (em podeu dir)/vull enganyar-vos (us vull enganyar)
d) va relacionar-se (es va relacionar)
e) acabem adormint-nos (ens acabem adormint)
f) pot cremar-se (es pot cremar)
g) podríem entendre'ns (ens podríem entendre)
h) voldríem tenir-ne (en voldríem tenir)
i) van esperar-se (es van esperar)
j) van intoxicar-se (es van intoxicar)/van morir-se (es van morir)
k) pot robar-te-la (te la pot robar)
l) va empenyar-se (es va empenyar)
m) vol comunicar-se (es vol comunicar)/pot fer-ho (ho pot fer)/ha d'esperar-se (s'ha d'esperar)

Endevineu-ho

- a) el carbó
b) la ceba
c) el didal
d) els dits

Unitat 12**Entrevista per a una nova feina**

Pàg. 179

Portadella

La unitat proposa treballar tres gèneres relacionats amb el món laboral: l'anunci d'oferta de feina, el currículum i l'entrevista de selecció de personal.

Pàg. 180

- 1** L'exercici promou que els aprenents aportin, des de l'experiència pròpia, idees útils per a la producció dels tres gèneres que hauran d'aconseguir produir en aquesta unitat.

Pàg. 181

2 Activitat resolta en el llibre de l'alumne.

Pàg. 182

3 Solució orientativa:

- **Indústria del metall:** carnet de conduir, cotxe propi, coneixement informàtica.
- **Secretari/ària de direcció:** carnet de conduir, cotxe propi, coneixement informàtica.
- **Perruquer/a:** carnet de conduir, cotxe propi.
- **Auxiliar de caixa:** carnet de conduir, cotxe propi.
- **Comercial autònom/a:** idiomes, carnet de conduir, cotxe propi, coneixement informàtica.
- **Educador/a social – animació:** carnet de conduir, cotxe propi, títol universitari, límit d'edat.

4 Cal assegurar que cada aprenent coneix prou bé la feina que descriu l'anunci, atès que al final de la unitat li correspondrà fer de seleccionador o seleccionadora d'aquesta mateixa feina.

Pàg. 183

- 5 a) Dades personals
b) Formació acadèmica
c) Experiència professional
d) Competència lingüística
e) Altres dades d'interès

Pàg. 184

6 Es demana que redactin un currículum per a la mateixa feina que han anunciat, ja que se suposa que així serà més fàcil donar informacions versemblants en escriure'l. La mostra de currículum de la pàgina anterior serveix de guia per a la redacció dels ítems.

7 La redacció de currículums acostuma a generar molts dubtes de selecció d'informació, ordre temporal, grau de detall de les dades que es donen, etc. Un moment, doncs, d'assessorament en aspectes d'adequació, coherència i construcció sintàctica.

8 La redacció de documents administratius genera sovint dubtes sobre l'ús de les majúscules inicials. Aquí es pot treballar aquesta qüestió.

9 Solució orientativa:

- DNI: 56 267 544 C
- 25.313 habitants
- pàgina 1.230
- Núm. loteria: 27.557
- Núm. de soci: 2.175
- any 2015
- 3.404 m d'alçada
- Tel. 979 312 312

- 2.310 quilòmetres
- 5.000 tones
- 2.387 €

10 S'usa *fins* davant d'adverbis i dies de la setmana. S'usa *fins a* davant de noms i articles.

11 el dia anterior – el dia següent:

- des d'ahir fins avui
- d'ahir a avui

avui – dijous que ve:

- des d'avui fins dijous
- d'avui a dijous

dilluns – divendres:

- des de dilluns fins a divendres
- de dilluns a divendres

any 2009 – any 2011:

- des de l'any 2009 fins al 2011
- de l'any 2009 al 2011

8 del matí – 8 del vespre:

- des de les 8 del matí fins a les 8 del vespre
- de 8 a 8

23 d'abril – 2 de maig:

- des del 23 d'abril fins al 2 de maig
- del 23 d'abril al 2 de maig

Pàg. 185

12 Es proposa redactar una carta de presentació de currículum a partir de la mostra i de les propostes textuais del quadre. No hauria de comportar cap dificultat especial.

Pàg. 186

13 És una activitat d'anticipació. Els alumnes han de redactar recomanacions a partir de les diverses etapes d'una entrevista. L'audició de l'exercici següent permet confirmar el que s'ha escrit o plantejar reflexions sobre el comportament en una situació semblant.

14 Transcripció del text oral:

En la salutació i la presentació, cal donar la mà d'una manera decidida i cordial. Convé mostrar amabilitat i somriure. Procura evitar ser el primer de parlar. Convé esperar que l'entrevistador prengui la iniciativa. I si t'has d'adreçar al seleccionador, en principi, fes servir el tractament de *vostè*. Si és el cas, ja t'indicarà que canviïs el tractament.

En la introducció, observa què et pregunta i com t'ho pregunta el seleccionador, i adapta't a la conversa que et presenta (temes que proposa i estil de comunicació). **En el nucli de l'entrevista,** procura relaxar-te i no et precipitis en les teves intervencions. No corris i respon amb naturalitat. No hi afegixis informacions que allarguin excessivament les respostes.

A la cloenda, informa't de quin serà el proper pas en el procés de selecció (si hi haurà una segona entrevista, si es faran tests psicotècnics, etc.). Acomiada't amb la mateixa amabilitat de l'inici.

Pàg. 187

15 Solució orientativa:

- a) Com t'organitzes el dia?
- b) Per a què es fa, això?
- c) D'on ve aquest tren?
- d) Quants quilòmetres falten?
- e) Per què ha succeït, això?
- f) Què cal fer, ara?
- g) Fins quan s'ha de guardar?
- h) Cada quan cal fer-ho?
- i) On són les claus?
- j) Des de quan no funciona?
- k) Quines pel·lícules fan?
- l) A quants quilòmetres està situat?
- m) Quant es tarda a arribar-hi?
- n) Amb què es fa servir?
- o) Com es diu, això?
- p) Per què ho has canviat de lloc?

Pàg. 188

16 Solució orientativa:**Gemma:** Quines tasques tenia, a la feina anterior?**Mireia:** Quines expectatives econòmiques té, vostè?**Pere:** Té perspectives de formació per especialitzar-se?**Lluís:** Es considera amb la preparació suficient per fer aquesta feina?**Cristina:** En quant de temps podria incorporar-se a la nova feina, si l'admetem?

- 17** a) Porten dièresi les formes de la 3a persona del singular i del plural de l'imperatiu i la 1a, 2a i 3a del singular i 3a del plural del present de subjuntiu perquè cal indicar que es trenca el diftong i cal pronunciar les dues *is* juntes en síl·labes diferents.
- b) Es transforma en *a* quan forma part de síl·laba àtona.

Pàg. 189

- 18** a) no t'oblidis, no us oblideu, no s'oblidi, no s'oblidin/no incloguis, no inclogueu, no inclogui, no incloguin
- b) elabora, elaboreu, elabori, elaborin/estigues atent, estigueu atents, estigui atent, estiguin atents
- c) sigues breu i franc, sigueu breus i francs, sigui breu i franc, siguin breus i francs/redacta, redacteu, redacti, redactin
- d) no responguis, no respongueu, no respongui, no responguin/cenyeix-te, cenyeiu-vos, cenyeixi's, cenyeixin-se
- e) sigues correcte, sigueu correctes, sigui correcte, siguin correctes/parla, parleu, parli, parlin
- f) tingues, tingueu, tingui, tinguin/no facis, no feu, no faci, no facin
- g) llegeix-te-la, llegiu-vos-la, llegeixi-se-la, llegeixin-se-la/considera, considereu, consideri, considerin
- h) afegeix, afegeix, afegeixi, afegeixin/no ometis, no ometeu, no ometi, no ometin
- i) sigues breu, sigueu breus, sigui breu, siguin breus/no treguis, no tragueu, no tregui, no treguin

- 19** Si l'exercici anterior s'ha resolt oralment, aquí és el moment d'escriure les formes verbals que s'han utilitzat. Una ocasió per controlar-ne la correcció.

Pàg. 190

- 20** Exercici de derivació lèxica aplicat a l'expressió de sentiments dins del tema de la feina. Els alumnes podrien proposar noms relacionats amb la feina i construir-ne derivacions (o cercar mots primitius) verbals i adjectivals. Per exemple: actuació ➡ actuar ➡ actiu/activa.

- 21** La realització de la tasca pot ser complexa. Perquè hi tingui cabuda l'avaluació entre aprenents es podria fer en dues parts: en una, uns aprenents fan les entrevistes mentre la resta els observen; en l'altra, s'inverteixen les funcions.

Pàg. 191

- 22** El repàs de normes d'ús de majúscules i minúscules es podrà fer si s'han posat a disposició de tots els currículums i els anuncis, cosa molt aconsellable.

23 Solució orientativa:**anar al mercat**

Quan aneu al mercat? Hi anem cada dissabte.

passar per l'autopista

Passes per l'autopista per anar a la costa? No, no hi passo mai.

passejar per la platja

Passeges per la platja? Hi passejo cada vespre.

comprar a plaça

Compres sovint a plaça? Hi compro sempre.

baixar a l'infern?

Has baixat mai a l'infern? No, no hi he baixat mai.

quedar per veure'ns

Quedem per veure'ns? Sí, quedem-hi!

pujar a la fortalesa

Pujaràs a la fortalesa aquest cap de setmana? Sí que hi pujaré.

sortir a passejar

Quan surts a passejar? Hi surto cada vespre.

viatjar pel país

Quan viatges pel país? Hi viatjo un cop al mes.

estiuajar a la muntanya

Estiuages a la muntanya? Sí, hi estiuajo des de fa cinc anys.

viure a ciutat

Has viscut a ciutat? Sí, hi he viscut sempre.

contribuir a la campanya

Contribueixes a la campanya? Sí, hi he contribuït de manera generosa.

exposar-se al sol

T'has exposat massa al sol? Sí, m'hi he exposat massa.

conformar-se amb el que tens

Et conformes amb el que tens? No, no m'hi he conformat mai!

dedicar-se a la feina

Et dedicaràs a la feina aquest estiu? Sí, aquest estiu m'hi dedicaré.

accedir al circuit

Per on accedireu al circuit? Hi accedirem per la porta principal.

confiar en els amics

Quan confies en els amics? Hi confio en els moments difícils.

interessar-se per l'estudi

Els teus fills s'interessen per l'estudi? No s'hi interessen gaire, la veritat!

contribuir a reciclar

Ja contribueixes a reciclar les deixalles? Sí, procuro contribuir-hi tant com puc!

amoïnar-se per l'àvia

T'amoïnes per l'àvia? Sí que m'hi amoïno perquè no sé què té.

entretenir-se amb jocs

Us entreteniu amb jocs? Sí, ens hi entretenim molt.

creure en l'amistat

No has cregut mai en l'amistat? I tant, que hi crec!

comptar amb els avis

Comptes amb els avis per les vacances? I tant, si hi compto!

trobar-se amb els cosins

Quan us trobeu amb els cosins? Ens hi trobem un cop l'any.

- 24 L'ensenyant pot afegir altres qüestions que consideri d'interès pel que fa al treball dut a terme en la unitat.

Pàg. 192

- 1 Totes les frases substitueixen el símbol pel pronom *hi*.

Endevineu-ho

- el ganivet
- el llop i el poll
- el mirall
- la neu

Unitat 13

Que ho sàpiga tothom!

Pàg. 193

Portadella

Per tal de reforçar l'interès per l'objectiu de la unitat, fóra bo preguntar als alumnes si han sentit mai el desig de portar als diaris una experiència bona o dolenta.

Pàg. 194

- 1 Recull de les idees principals de l'article:

- Els carrers de les ciutats mediterrànies serveixen tant per circular-hi com per conèixer-hi.
- El contacte constant entre persones pot reforçar valors com ara l'associacionisme, la reivindicació col·lectiva, les festes populars, etc.

- Es fa del tot necessari un acord de civisme que comporta el respecte pels béns comuns.
- És important la comunicació ciutadana a través dels mitjans de comunicació.
- Convé dissenyar campanyes que promoguin la convivència ciutadana.

Pàg. 195

- 2 Resposta lliure que consisteix en l'enumeració d'alguns aspectes positius i negatius relacionats amb la convivència social.

- 3 És una activitat oral que es desenvolupa a partir de les qüestions triades als exercicis anteriors. Possiblement a les converses hi haurà relats de fets en passat. La correcta utilització dels temps i de les formes verbals pot ser un element d'observació diagnòstica i formativa important.

Pàg. 196

- 4 En cada grup es designa un alumne que condueix l'exercici, el qual llegeix el text en veu alta, dona el torn als companys perquè llegeixin la seva continuació del fet i, finalment, llegeix la seva continuació. Comenten coincidències i diferències. L'ensenyant pot fer el seguiment de les formulacions verbals en passat i comentar posteriorment els errors detectats.

Pàg. 197

- 5 a) Era el dia dels Innocents i la meua àvia m'havia demanat que l'acompanyés a comprar una altra escombra, perquè la que usava de feia quatre anys ja estava força atrotinada.
b) Quan, al matí, anava a treballar, vaig comptar els animals que hi havia a l'estany: quatre oques i dotze ànecs. De tornada, a la tarda, només hi havia onze ànecs (se n'havia esfumat un!), i una sola oca (algú força espavilat se n'havia endut tres dins d'un sac?).
c) El meu germà Albert viu en una casa de pagès de l'Anoia, una mica allunyat del poble. Fa quatre anys li va entrar una oreneta a les golfes i hi va fer niu.
d) Era estiu. Jo anava amb autobús cap a Astúries, a veure el meu oncle. Es va posar a ploure a bots i barrals. Hi havia força aigua a la calçada i, de sobte, vam ser testimoni d'un accident horrible.
e) Qui em pot ajudar? Voldria entendre quina diferència hi ha entre aquestes paraules: sinalefa i elisió. Vull una explicació senzilla, sense entrar en disquisicions tècniques. D'acord? Moltes gràcies!

- 6 Exercici de lectura comprensiva, de resposta lliure, en què el text esdevé pretext a fi d'escollir temes per escriure cartes al director.

Pàg. 198

- 7 Transcripció del text oral:

Davant de l'interès que desperta la publicació o no de les cartes, estem plenament convençuts que les cartes al director són una forma de participació dels lectors amb el seu diari; per aquest motiu, el nostre mitjà es mostra obert a la sensibilitat transmesa pels seus lectors i lectores i a la confiança i fidelitat que ens atorguen.

Pel que fa a la publicació, no tenim una recepta màgica. En facilita la publicació el fet que siguin relativament breus, clares en la seva exposició i redactat, i que abordin qüestions interessants per a l'opinió pública. El nostre diari, com és comprensible, evita publicar cartes que incloguin disputes privades o personals, tret que aquestes problemàtiques tinguin un interès general. També s'eviten missives de to insultant, pejoratiu o que atemptin contra valors cívics o drets fonamentals. La tria de les cartes no té cap més secret que aquest, tret de la necessitat de sacrificar-ne moltes per la simple raó de la limitació d'espai.

Críteris de selecció:

- breuetat relativa
- claredat expositiva
- temàtica d'interès general
- absència de qüestions privades
- tracte respectuós de persones i institucions
- acceptació dels valors cívics o dels drets fonamentals

8

		A	B	C
L'escriu una persona...	afectada (li ha passat alguna cosa)		x	
	observadora (ha vist o conegut algun fet)	x	x	x
	reflexiva (ha pensat sobre una situació)	x		x
Què hi diu...	protesta o es queixa per fets puntuals		x	x
	denuncia una situació injusta			
	agraeix un servei o una atenció rebuda			
	proposa la millora d'un programa o d'un servei			
	valora una novetat, una iniciativa	x		
Va dirigida a...	un organisme que presta serveis als ciutadans	x		
	un organisme que fa lleis, decrets, reglaments...		x	
	un organisme d'ideologia política, religiosa...			
	persones concretes que tenen a veure amb un fet			x

Pàg. 199

9 Resposta lliure. A partir de la informació i dels models de què disposa, l'aprenent ha de planificar el seu escrit.

10 Activitat complementària amb pràctica oral.

11 Activitat central de la unitat. Cal un treball de revisió de l'esborrany per part de l'ensenyant, d'acord amb el nivell de correcció que els alumnes siguin capaços d'assolir.

12

Perfet d'indicatiu (he viscut)	Passat perifràstic (vaig viure)
• Fa un parell d'hores... • Durant aquest mes... • Al matí... • Aquesta setmana...	• Fa una eternitat... • Fa un parell de mesos... • Fa un parell d'anys... • Ahir... • El dia tretze... • L'any 2008... • La setmana passada... • L'estiu passat...

Pàg. 200

13 Solució orientativa:

- Quan participava en una festa del carrer vaig trobar un antic amic d'infància que havia estudiat a la mateixa escola que jo.
- Mentre anava a comprar vaig veure un accident de bicicleta: el ciclista no havia respectat el senyal del semàfor.
- Ahir, quan tornava de la feina, vaig trepitjar un excrement de gos perquè no el vaig veure, però, sobretot, perquè l'amo de l'animal no havia recollit les defecacions.
- Jo m'estava tranquil·lament a casa quan, de sobte, vaig sentir pudor de fum; algú havia encès un contenidor del carrer.
- Quan era jove vaig guanyar un concurs de poesia per una obra que havia escrit l'estiu anterior.

14 Solució orientativa:

- Li **van dir** que **havien signat** el contracte, que **confiaven** començar a treballar aviat i que al cap d'un any **es plantejarien** la renovació contractual.
- Ella **va confessar** que **havia robat**, que **prometia** no fer-ho més i que **se'n penediria** tota la seva vida.
- En Joan **va explicar** que **havia solucionat** els problemes informàtics dels equips de l'empresa, que tot **funcionava** perfectament i que al cap d'una estona ho **repassaria** tot una altra vegada.
- L'home **va reconèixer** que **havia treballat** massa a la seva vida, que no **sabia** ben bé per què i que en una altra vida no **cauria** en el mateix error.
- Ens **va assegurar** que **havia estudiat** molt, que no **esperava** suspendre les oposicions i que **donaria** exemple com a alt funcionari.
- Li **vaig fer saber** que l'**havia estimat** molt, que no **esperava** res a canvi i que **seguiria** estimant-lo fos on fos.
- Algú **va avisar** que **s'havien format** barricades en alguns carrers, que no s'**hi podia** transitar i que la policia no **trigarà** gaire a intervenir-hi.
- El guia els **va indicar** que **havien llogat** una falua, que **confiaven** a fer un trajecte pel riu, i que **tornarien** al cap d'un parell d'hores.

Pàg. 201

15 A) La veïna em va dir que havien tancat el gas de l'edifici perquè canviaven els comptadors i que fins a l'endemà no tornaria a haver-n'hi.

B) Una veïna va assegurar que hi havia hagut una baralla, que havia avisat la policia i que ella s'esperava al carrer perquè sabia que vindria el cotxe patrulla d'un moment a l'altre.

C) El conductor va avisar que s'havia punxat una roda, que calia baixar de l'autobús i que tardaria uns vint minuts a canviar-la.

16 Solució orientativa:

- a) en un tres i no res d) de sobte
b) al cap de no res e) d'un moment a l'altre
c) en un instant f) i tot seguit

Pàg. 202

17 Solució orientativa:

- **Em va sorprendre que** els partits de l'oposició callessin en el debat d'investidura.
- **Ens va estranyar veure** la policia amb rams de flors.
- **Vaig caure d'esquena quan** em van dir que t'havia tocat la loteria.
- **Em vaig quedar amb un pam de nas quan** et vas negar a fer la feina que et van encarregar.
- **T'hauries quedat de pedra, si haguessis vist** el cotxe amb què va el nostre veí.
- **Et quedaries d'una peça si veiessis** com he redecorat el pis.
- **Ella es va quedar sense paraula quan** la van acomiadar de la feina.
- **Li va caure com una bomba la notícia** que el poble on havia nascut, havia desaparegut sota les aigües de l'embassament.
- **Em va xocar que** em diguessis que no volies treballar mai més.
- **Es pensava que veia visions quan** el va veure disfressat de cocodril.

- 18 a) sagaç e) despres
b) insigne f) tenaç
c) polida g) erudita
d) cortesa h) curosa

19

fem. = masc.	+ a	e > a	t > da	+ na
<i>àgil</i>	<i>atent</i>	<i>apte</i>	<i>agraït</i>	<i>bo</i>
<i>amable</i>	<i>clar</i>	<i>culte</i>	<i>decidit</i>	<i>humà</i>
<i>capaç</i>	<i>cortès</i>	<i>docte</i>	<i>polit</i>	
<i>complaent</i>	<i>despert</i>	<i>perfecte</i>		
<i>conseqüent</i>	<i>després</i>	<i>pulcre</i>		
<i>cordial</i>	<i>discret</i>			
<i>entranyable</i>	<i>erudit</i>			
<i>entusiasta</i>	<i>expert</i>			
<i>formal</i>	<i>generós</i>			
<i>hàbil</i>	<i>honest</i>			
<i>incondicional</i>	<i>just</i>			
<i>infatigable</i>	<i>magnànim</i>			
<i>perseverant</i>	<i>savi</i>			
<i>puntual</i>				
<i>solvent</i>				
<i>tenaç</i>				
<i>tolerant</i>				

Pàg. 203

20

fem. = masc.	+ a	u > va	t > da
<i>deficient</i>	<i>defectuós</i>	<i>abusiu</i>	<i>desconsiderat</i>
<i>il·legal</i>	<i>dolent</i>	<i>agressiu</i>	<i>descurat</i>
<i>impracticable</i>	<i>enganyós</i>	<i>excessiu</i>	<i>inadvertit</i>
<i>improcedent</i>	<i>escàs (escassa)</i>	<i>nociu</i>	<i>tarat</i>
<i>inacceptable</i>	<i>fals</i>	<i>ofensiu</i>	
<i>inadmissible</i>	<i>fraudulent</i>		
<i>ineficaç</i>	<i>impropi</i>		
<i>inexistent</i>	<i>inautèntic</i>		
<i>insuportable</i>	<i>injust</i>		
<i>insuficient</i>	<i>obtús</i>		
<i>intolerable</i>	<i>perillós</i>		
<i>perjudicial</i>			

21 Activitat oberta. Correcció a criteri del professorat.

22 Fóra bo que les cartes estiguessin col·locades a la vista de tothom, en un tauler. L'ensenyant podria orientar i participar en els comentaris sobre aspectes generals positius i punts millorables a fi de fer-ne les valoracions globals.

Pàg. 204

23 Seria convenient que l'ensenyant confirmés les modificacions proposades pels companys i companyes.

24

Passat continu	Passat puntual	Passat anterior
• El monument es componia... • damunt del qual hi havia... • una cadira de pedra que suportava l'estàtua... • Representava un ciutadà... • mentre llegia la làpida... • la panera de flors que circumdava el monument... • una veïna que passava per allí... • era la imatge viva... • el gest coincidia...	• una calvície que vaig qualificar... • aquesta es va obrir... • i va ensenyar un personatge... • que va recolzar-se a l'ampit... • Va mirar el cel... • es va estirar... • va badallar... • Em va mirar... • va buidar el contingut de la seva pipa... • es va retirar... • Vaig quedar-me rígid d'estupor... • el gest amb què va saludar...	• l'obertura que la làpida havia deixat... • l'individu que s'havia ofert... • una actitud que l'escultor havia donat...

Pàg. 205

25 Activitat oberta, amb ítems que cal respondre. L'ensenyant en podria proposar d'altres, segons com s'hagi desenvolupat la unitat.

Pàg. 206

1 Cal llegir les frases parant atenció a l'elisió vocàlica.

Endevineu-ho

- a) l'ou
- b) el paraigua
- c) la pudor
- d) el sabó

Unitat 14

Ajudi'ns: comencem un negoci

Pàg. 207

Portadella

La unitat compta amb la capacitat dels alumnes –com a persones emprenedores– de dissenyar activitats productives, explicar-ne les característiques més rellevants i mostrar com s'haurien de satisfer les necessitats més peremptòries per engegar-les.

Pàg. 208

- 1 Evidentment, l'aptitud màxima és la que tingui més «Sí». Si donen una puntuació de 3 punts a les respostes «Sí», de 2 punts a les «De vegades» i d'1 punt a les «No», es podrien adjudicar aquests comentaris:

- Entre 1 i 12: T'aconello que no t'ho muntis sol o sola.
- Entre 13 i 24: Comença amb projectes no gaire complicats.
- Entre 25 i 36: Vinga! Som-hi! Què esperes?

- 2 Es posa dièresi sobre la *u* de les columnes «esgüelli» i «adeqüi» per indicar que s'ha de pronunciar aquesta vocal. La *u* de les columnes de «convingui» i de «visqui» no s'ha de pronunciar.

Pàg. 209

- 3 A) pingüins/aigües/freqüentment
B) llengües/consegüent

- 4 Transcripció del text oral:

Maresme Centre de Negocis és un conjunt de mòduls habilitats per a la ubicació temporal d'autònoms i d'empreses de creació recent, que ofereix un seguit de serveis de suport per al desenvolupament de projectes innovadors generadors de riquesa i ocupació a la comarca.

El **Consell Comarcal del Maresme** té la missió bàsica de millorar la posició competitiva de la comarca del Maresme a nivell socioeconòmic, fomentant la iniciativa privada i complementant-la allà on la seva actuació és insuficient.

Maresme Centre de Negocis neix de diferents estudis sobre la realitat dels autònoms del Maresme, on es posen de manifest les necessitats d'aquest col·lectiu, agreujades per la manca de suport de l'administració a les seves necessitats i demandes.

D'entre els objectius que persegueix el centre, hi ha els següents:

- Ajudar a fer realitat la idea de negoci d'un emprenedor, facilitant el suport tècnic necessari per donar-li forma i oferint un espai on desenvolupar-la.

- Millorar l'oferta formativa dirigida als emprenedors, empreses de nova creació i autònoms a través de cursos i seminaris que responguin a les seves necessitats.
- Afavorir la creació d'ocupació de qualitat.
- Augmentar la competitivitat de les microempreses.
- Ser un referent institucional per al personal tècnic d'ocupació d'ajuntaments, empreses i altres ens relacionats amb l'empresa: sindicats, gremis i associacions representatives dels autònoms, col·legis professionals, gestors administratius, etc.

5 Solució orientativa:

- 1 fuster, mecànic...
- 2 horticultor, pastor...
- 3 camioner, transportista...
- 4 xofer d'ambulància, guarda de seguretat...
- 5 administratiu, arxiver...
- 6 promotor, financer...
- 7 educador social, mediador...
- 8 gestor cultural, publicitari...
- 9 advocat, topògraf...
- 10 cardiòleg, metge...
- 11 analista, físic...
- 12 enginyer, arquitecte...
- 13 programador, tècnic en administració de sistemes
- 14 actor, escultor...
- 15 gimnasta, atleta...

Pàg. 210

- 6 Activitat oberta. L'alumnat disposa d'un exemple que pot seguir pel que fa a la construcció textual, i d'un quadre explicatiu per a l'ús del futur o del condicional.

- 7 • tingués, tinguessis, tingués, tinguéssim, tinguéssiu, tinguessin
• produís, produïssis, produís, produïssim, produïssiu, produïessin
• donés, donessis, donés, donéssim, donéssiu, donessin
• pogués, poguessis, pogués, poguéssim, poguéssiu, poguessin
• volgués, volguessis, volgués, volguéssim, volguéssiu, volguessin

- 8 Els alumnes poden seguir els ítems de la graella de l'exemple per detallar les característiques i necessitats del negoci.

Pàg. 211

- 9 Activitat oral complementària. Pot fer-se o obviar-se segons el ritme i les característiques dels aprenents.

- 10 • **Acaben en -er/-era:** barber, peixater, carnisser, cuiner, carter, fuster, vidrier, camioner, perruquer.
• **Acaben en -ista:** florista, modista, herborista, artista, nutricionista, criminalista, electricista, marbrista, massatgista, periodista, taxista, dietista, retratista.
• **Acaben en -aire:** guixaire, drapaire, escombriaire, cadiraire, ocellaire, llenyataire, torronaire, cistellaire.

- Acaben de manera diferent: *paleta*, antiquari, poeta.

Pàg. 212

- 11** • Acaben en *-or/-ora*: decorador, esmolador, *pintor*, dissenyador, inspector, conductor, domador, instructor, venedor, controlador, escriptor, pescador.
- Acaben en *-ant* o en *-ent*: assistent, comerciant, *practicant*, vigilant.

12

Persones treballadores	Persones gandules
• guanyar-se la vida • fer més hores que un rellotge • guanyar-se les garrofes • fer feina com un ase • cremar oli • guanyar-se les mongetes • guanyar-se el pa • cremar-se les celles • doblegar l'esquena	• no moure un dit • plegar-se de braços • estar de festes • viure de renda • no fotre brot • viure amb l'esquena dreta • viure de l'aire • no fotre cop • anar amb les mans a les butxaques

- 13** augment garantia
descompte negoci
guany pèrdua
lloguer rebaixa
pagament consum
producte estalvi
benefici impost
empresa oferta

Pàg. 213

- 14** a) Apujar els preus.
b) Pujar per l'escala.
c) Baixar fins al port.
d) Pis per llogar.
e) Abaixar les persianes.
f) Pis de lloguer.

- 15** Activitat oberta d'acompliment de la tasca. Cal posar atenció a la descripció del projecte, única part del document que presenta complexitat textual. A les altres parts l'atenció se centra bàsicament en l'enumeració d'elements, que han de quedar ben descrits.

Pàg. 214

- 16** a) poguéssim
b) traguéssim
c) sabéssim
d) visquéssim
e) moguéssim
f) duguéssim
g) veiéssim
h) caiguéssim
i) arrisquéssim

- 17** això econòmic obligació
allò exèrcit òptic
autònom experiència periòdic
també néixer però
ciència filòsof perquè
competència fórmula presència
conèixer intèrpret opinió
córrer procés sociòleg
créixer mètode producció
definició mòbil accés
telèfon mòdul tecnològic
dièresi farmacèutic témer

- 18** Activitat oberta, amb ítems que cal respondre. L'ensenyant en podria proposar d'altres, segons com hagi anat el desenvolupament de la unitat.

Pàg. 215

- 1, 2 i 3** Cal llegir en veu alta les paraules atenent al so final de la r.

Pàg. 216

- 4** a) grassa i) gran
b) grossos j) greixos
c) greix k) gruixut
d) gruix l) gras
e) gran m) greix
f) gros n) gros
g) gruix o) grossa
h) grossa

Endevineu-ho

- a) el silenci
b) les teules
c) l'eruga
d) el poll

Unitat 15

Llegir per viure

Pàg. 217

Portadella

La lectura en veu alta, expressiva i amb sentit, d'uns textos és una prova clara de competència discursiva, sintàctica, de pronúncia, etc., de qui la fa. A més de l'interès que pot tenir per al conjunt dels aprenents organitzar un acte de lectura com el que es proposa, la unitat aporta reflexions globals sobre les habilitats de comprensió i expressió treballades en aquest nivell.

Pàg. 218

- 1** Activitat oral que ha de permetre als alumnes prendre nota d'idees útils per a la unitat, i a l'ensenyant fer un seguiment de la pràctica oral en previsió d'activitats de reforç.

Pàg. 219

- 2 Aquí es promou una reflexió sobre la pràctica oral mitjançant les converses, duta a terme en aquest nivell B1. Activitat oberta.
- 3 Activitat oberta que pretén sensibilitzar els aprenents sobre la comunicació d'experiències que aporta la literatura, ja que al llarg de la unitat es llegiran textos de poetes, novel·listes, assagistes, etc., que comuniquen amb els seus escrits experiències que la vida els ha ensenyat.
- 4 Cal llegir les paraules en veu alta fent atenció a la pronúncia de les dues consonants que van juntes.

Pàg. 220

- 5 a) Fals
b) Veritable
c) Fals
d) Fals

Pàg. 221 i 222

- 6 Com en l'exercici 2, aquí es demana una reflexió sobre l'aprofitament i la millora de la comprensió lectora al llarg del nivell B1. Activitat oberta.
- 7 a) **Proposta:** *Qui farà...?* Es valoren les persones que treballen de gust i sense neguit/*Viatjar, viure...* L'autor valora les decisions raonables i pràctiques a l'hora de viatjar.
- b) **Narratiu:** *Qui farà els paquetets, ara?*, de Ramon Solsona.
Instructiu: *Viatjar, viure, créixer*, de Francesc Torralba.
- c) **Exemples de metàfores:** notaves una ombra de contrarietat/irradia bones vibracions/ser esclau de la programació/és una festa per als sentits/és una oportunitat d'or/fabriquem records.

Pàg. 223

- 8 Transcripció del text oral:

La bicicleta

Jo tinc una *bici*
pintada de nou.
Quan vull s'està quieta
i quan vull es mou.
Avui no vol córrer
i no sé per què;
l'he greixada amb oli
d'un setrill sencer!
Amb draps de camussa
tota l'he eixugat,
i ja un cop polida
així ha rondinat:
M'ha dit: –Etic prima;
no em tractes prou bé.

–Si tu ets la més ferma
de tot el carrer!
–Mira quines rodes
té aquella d'allà!
–Parles d'una moto!
No t'hi pots comparar!

Joana RASPELL

No llencis les cartes d'amor

Elles no t'abandonaran.
Passarà el temps, s'esborrarà el desig
–aquesta fletxa d'ombra–
i els rostres sensuais, intel·ligents,
bellíssims,
s'ocultaran en un mirall dins teu.
Cauran els anys i avorriràs els llibres.
Davallaràs encara,
i perdràs, fins i tot, la poesia.
El soroll fred de la ciutat als vidres
anirà esdevenint l'única música,
i les cartes d'amor que hauràs guardat
la teva última literatura.

Joan MARGARIT

L'Elionor

L'Elionor tenia
catorze anys i tres hores
quan va posar-se a treballar.
Aquestes coses queden
enregistrades a la sang per sempre.
Duia trenes encara
i deia: «sí, senyor» i «bones tardes».
La gent se l'estimava,
l'Elionor, tan tendra,
i ella cantava mentre
feia córrer l'escombra.

Els anys, però, a dins la fàbrica
es dilueixen en l'opaca
grisor de les finestres,
i al cap de poc l'Elionor no hauria
pas sabut dir d'on li venien
les ganes de plorar
ni aquella irrimable
sensació de solitud.

Les dones deien que el que li passava
era que es feia gran i que aquells mals
es curaven casant-se i tenint criatures.
L'Elionor, d'acord amb la molt sàvia
predicció de les dones,
va créixer, es va casar i va tenir fills.

El gran, que era una noia,
feia tot just tres hores
que havia complert els catorze anys
quan va posar-se a treballar.
Encara duia trenes
i deia: «sí, senyor» i «bones tardes».

Miquel MARTÍ I POL

9 Solució orientativa:

- ràpid com un llamp
- pobre com una rata
- bo com el pa
- dolent com la tinya
- alegre com unes pasqües
- sord com una tàpia
- content com un gínjol
- eixerit com un pèsol
- fort com un roure
- dolç com la mel
- llest com una guilla
- gras com un porc

10 Solució orientativa:

- **deixar plantat:** no acudir al lloc de la cita.
- **consultar amb el coixí:** donar-se temps per reflexionar un assumpte.
- **escampar la boira:** sortir a passejar, a distreure's.
- **parar els peus:** impedir que algú vagi endavant en una idea, un projecte...
- **fer cara de pomes agres:** manifestar disgust, malestar...
- **fer campana:** no assistir a un acte, a una reunió, classe, etc.
- **aixecar la camisa:** enganyar.
- **fer figa:** fallar, deixar de funcionar, perdre forces.
- **ensenyar les ungles:** mostrar agressivitat.
- **tirar pilotes fora:** parlar de coses que no vénen al cas.
- **caure l'ànima als peus:** desil·lusionar-se.
- **aigualir una festa:** fer minvar un estat d'alegria, de satisfacció.

11 Solució orientativa:

No llencis les cartes d'amor

- Es vincula el soroll inexpressiu de la ciutat amb la fredor.
- Es vincula el soroll amb una música monòtona, trista.
- Relaciona les cartes amb les obres literàries; les cartes seran «l'últim llibre».

Elionor

- Els records dels temps passats es fan cada cop més confusos.
- La mirada a l'exterior no té vigor (grisor) ni fa créixer el coneixement (opaca).

Pàg. 224

- Activitat oberta. Els aprenents poden seleccionar un text de la unitat o proposar-ne de nous. De la mateixa manera, l'ensenyant pot oferir textos que consideri més idonis, més propers territorialment, més actuals, etc.

- L'activitat segueix les propostes de reflexió avaluativa de les habilitats practicades durant el curs B1.

Pàg. 225

- Cal tenir presents els consells que es donen a la pàgina 224 del llibre per tal de dur a terme una bona lectura en veu alta.

- el blat
 - el barret
 - l'ombra
 - els arbres
 - el mirall
 - el rellotge
 - l'aigua
 - el mosquit
 - el peix
 - l'all

Pàg. 226

- És una activitat que facilita la redacció de petits textos expressius, com són les endevinalles, en els quals es fan presents les comparacions i les metàfores, les dues principals figures literàries. L'ensenyant podria presentar algunes de les endevinalles que hi ha al terme de cada unitat per veure'n les característiques de l'objecte seleccionades, les comparacions i metàfores utilitzades, i la creativitat en la redacció del text.

Pàg. 227

17

vocal > a	+ a	t > da	s > ssa
culte estricte tendre guapo	covard franc groller seriós solitari valent	apassionat espavilat geniüt polit trempat	castís gras gros ros

+ na	Ø	u > va
bo fi humà	afable gran agradable prudent alegre jove	actiu expressiu hereu impulsiu objectiu persuasiu passiu

Pàg. 228

18

Enunciatives	Exclamatives
A mig aire de la serra / veig un ametller florit	Déu te guard, bandera blanca, / dies ha que t'he delit!
Ets la pau que s'anuncia / entre el sol, núvols i vents...	
No ets encara el millor temps, / però en tens tota l'alegria.	

19 Solució orientativa:

Oració enunciativa

Les llengües són un tresor de la humanitat.

Oració exhortativa

No us descuideu de felicitar la mare.

Oració interrogativa

Com us va anar l'acampada al bosc?

Oració exclamativa

Si ens ho vam passar bé, l'altre dia a casa teva!

20 Pot ser important donar a l'acte de lectura de textos un caire formal, fent-lo a semblança d'actes reals. Per això convé preparar parlaments breus de presentació i cloenda.

21 En un assaig general és bo fer indicacions de volum de veu, ritme, claredat de pronúncia, etc.; i també de gestualitat, posició del cos, etc.

22 Activitat oberta. Correcció a criteri del professorat.

Pàg. 229

23 Activitat avaluativa de les habilitats i dels components lingüístics principals: fonètica, ortografia, morfologia, sintaxi.

24 És una activitat que pretén copsar com s'ha valorat la relació entre gramàtica i exercicis textuais, a la vista dels aprenentatges assolits.

Pàg. 230

1 Cal llegir les frases en veu alta procurant no embarbussar-se.

Endevineu-ho

- a) el rat penat
- b) la zebra
- c) les formigues
- d) el dentista